

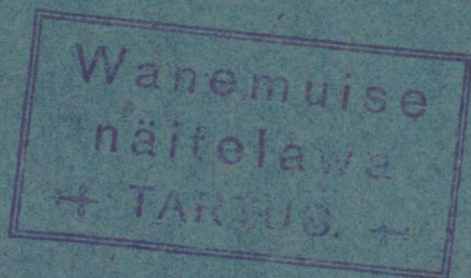
5895

Pimeduse võimus.

@

284.

L. Tolstoi.

Eesti Üliõpilaste
Seltsile Tartus
Wanemuise näitelawa

64

Eesti Üliõpilaste
Seltsile → → Tartus
Wanemuise näitelawa

Pimeduse võimud,
ehk

"Küüneke jäi kinni, terve lind
on kadunud."

Drama 5 vaatuses.

Krahw Leo Tolstoi.

Tõlkinud: A. Linn ja K. Kadak.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

76205

Wanemuise
näitelawa
→ TARTUS. →

Ofalifed:

Pjotr - rikas talumees, 42 aastat wana,
teise abielus, haiglane.

Anisja - tema naene, 32 aastat wana,
eduw-uhke.

Akulina - Pjotri tütar esimest abielust,
16 aastane, kõva kummitsega, wähe
lollakas.

Anjutka - teine tütar 10 aastane.

Nikita - nende poeg, 25 aastat wana,
eduw-uhke.

Akim - Nikita isa, 50 aastat wana,
näpnaoga, jumalakartlik.

Matijona - tema naene, 50 aastat wana.

Marina - waenelaps, 22 aastane.

Mitritsh - wana poeg, endine soldat.

Marya - Pjotri õde.

Marina mees.

Akulina peigmees.

Külataadi.

Nabrinaena

Yames - tufane mees.

Epimene tädruk.

Pine tädruk.

Korvnik.

Woorimees.

Kosjakumelaja.

Piinpois.

Wallavanem.

Rahvas: Pulmalise G. Naefed, Tädrukud.

Epimene waatus.

Tegewus-juumib jügisel juures külas. Nõi-
Telawa kujutab Pjotri lahepat tuba.

Pjotr istub pingi pääl, parandab rangesid.
Anisja ja Akulina ketrawad.

1. etendus:

Pjotr, Anisja ja Akulina (wii-
mäged laulawad kahe häälga).

Pjotr (waatab aknaft wälja). jällegi hobu-
bused ära läinud. Waata, kui wümati
warja juumeko lööwad. Nikita, hei, Ni-
kita! Kurt! (Kulatab. Naestele.)

Jätke ometi, ei kuule sugugi!
Nikita hääl õuest. Mida?

Pjotr. Hobused aja kodu!

Nikita hääl. Küll ma ajan, anna
aega!

Pjotr (pääd wangutades). Oh, neid ju-
lapiid! Olexin terve, ei hakkass- cla-
desgi neid pidama. Ainult häda nen-
dega... (Toufub üles ja istub jälle
maha.) Nikita! Hüüa, woi hüüdma=

5.
ta. Minge siis-mõni teist ometi! Akulina, mine aja ka! u!

Akulina. Kõhufid wõi?

Pjotr. No mis siis?

Akulina. Kõhe! (Lähed.)

2. etendus.

Pjotr. Anisja.

Pjotr. Wedel on see pois-küll... ei ole taft töömest. Oota enne, kui külge kaänab.

Anisja. Jje on juft küll aja; ahju päält pingi pääle - pingi päält ahju pääle. Ainult teifi jummid tagaft!

Pjotr. Kui teid ei jummi, siis-aasta otfa teid kodust ei leia. Oh, seda rahwast küll!

Anisja. Kümme tööd pained pääle ja joimad weel ka. Ahju päält on kerge käsufid anda.

Pjotr (ohates). Eh, kui see haigus ei oleks selga tulnud, siis-mitte ühte päewa ei hakkaks pidama.

Akulina hääl oues. Jfs, Jfs, Jfs!...

(On kuulda, kuidas wars birmub ja
hobused wärawast jisse jooksewad.)

(Waras nägib.)

Pjotr. Lõugu laotada — waat jeda ta
moistab! Tee poolist, ei hakka pi-
dama!

Anisja (järke tehes). Ei hakka pi-
da... hüguta emast ise, jüs komele!

3. etendus.

Endised. Akulina.

Akulina. Tuure waewaga jain ka du
ajada. jaska se kõrb!

Pjotr. Kus jüs Nikita on?

Akulina. Nikita wõi? Seifab tana-
wal.

Pjotr. Mida ta's seifab?

Akulina. Mida ta seifab? Seifab nurga
taga ja ajab juttu.

Pjotr. Ega tema käest aru kätte saa.

Kellega ta's juttu ajab?

Akulina (ei kuulnud hästi). Mida?

(Pjotr loob käega Akulina poole;
see istub ketramas.)

7.
4. etendus.

Endised. Anjutka

Anjutka (jookseb jõe ääres ema juurde).

Nikita isa ja ema tulevad, viivad
kodu naist võtma, päris tõesti!

Anisja. Loid.

Anjutka. Päris tõesti! Loo või ma-
ha! (Naerab) Mina lähen mööda,

Nikita ütles: Juunalaga nüüd - üt-
les teine - Anna Petroovna. Tule
siis ka minu pulma! Mina lähen,
ütles teine, teie juures ära. - Jje nae-
rab.

Anisja (unhele). Ei hoolitagi juurt
süüft! Näe, isegi hakkab ära mi-
nema. „Ajan ära,“ - ütles!...

Pjotr. Ja las lähed, või ma teigi
ei jaa!

Anisja. Aga raha on ette antud!

Anjutka (lähed uude juurde, kuulab
mis kõneleb ja lähed ära)

5. etendus.

Anisja, Pjotr ja Akulina.

Pjotr (Kulmu kortjutades). Raha jelle
woib ta juvel kafa teenida!

Anisja Ja, fina lafed aga minna,
üks jooja wäheru! Talwel tõnaba
aga mina ürginda tööd nagu ko-
bune! Püdur, see ju liiga tööd tege-
ma ei tüki ja fina wahiw ahju
pääl. Siis ma tumen!

Pjotr. Ja mis jääl tühjalt keelt
kulutaba, kui midagi wäl kuul-
mus ei ole.

Anisja. Loomad kõik alles! Lehma
ei minime ära ja lambad jätsid
kõik üle talwe, - ei jõua jõeki ja
jooki ära kanda, aga julast tahad
ära lasta. Ega mina mehe tööd
tegeme hakka! Käänan niisama
nagu jinagi ahju pääle - mingi
kõik hukka - nagu tahad, nõnda tees!

Pjotr (Akulinala). Mine õige loomi
jootma, - aeg juba!

Akulina. Loomi jootma? Noh, olgu
(ajab kaftani selga ja wõtab kable.)

Anisja. Ei hakka mina sinule tööd
teema, — kui juba — ei hakka! Tee
ife!

Pjotr. No jaab! Mis ja nõ nii hullus-
ta? Nagu türutabine lammas!

Anisja. Jfe ja oled hull koer! Ei ole
sinult vaevanägijat ega röömutegijat.
Ainult närid teie kallal! Nagu mõni
koeramusi, tööpoolest!

Pjotr (julgab ja paneb riided selga).

Püü! Anna jumal andeks! Minna
õige järele kuulama! (Läheb wälja.)

Anisja (tagast järele). Mädanud ku-
rat, jarwik!

6. etendus.

Anisja ja Akulina.

Akulina. Mis pärast ja ifa wannud?

Anisja. Lina, tobu, pea suu!

Akulina (läheb uufe juurde). Kuu,
mis pärast ja wannud. Jfe oled ja to-
bu, koer oled ja! Mina find ei karba!

Anisja. Mis ja tahad? (Kargab
üles ja offib, millega lüüa) Hoia, ma

annan sulle hargiga!

Akulina (uft awades). Koer oled ja, wana jaadan, waat ju ja oled! Wana jaadan, koer, koer, jaadan!
(Joosf'is ara.)

7. etendus.

Anisja (uufi).

Anisja (jaab mõttesse). Tule pulma, ütleb ta. Mis neile siis õige päha on tulnud? Temale naist wotta? Waata ette, Nikita: kui need sinu plaanid on, siis mina... Mina ei wõi ilma temata elada. Mina ei lape teda ara!

8. etendus.

Anisja ja Nikita

Nikita (tuleb ümberwaadates jisse). Kui ta näeb, et Anisja uufi on, läheta ruttu tema juurde. (Sofinal) Mis, kullake, päris häda! Jaa tuli, tahab lahti wotta - käleb kodu tulla. Päris, ütleb, wõtame sulle naefe ja ela kodus.
Anisja. Mida siis, wõta naene! Mis mul sellest?

Nikita. Jäh, julle - wõi nõnda? Mi-
na loodan, kuidas asja paremini
läbi kaaluda, aga waata, kuidas te-
ma: käleb naest wõtta! Miss- jüs-
nõnda? (Pilgutab filmi) Wõi oled
ära unustanud?...

Anisja. Wõta aga naene! Wäga
waja!...

Nikita. Ja mis- ja jüs- õige ~~pe~~ pirts-
ted? Kas näe, wõi ei lafe näpugagi
puutuda... Ja mis sul jüs on?

Anisja. A ju on, et maha jätta ta-
had... Noh, kui tahad jätta, ega jüs
mulgi häda ei ole! Selge jutt!

Nikita. Jäta ju, Anisja! Kas minna
fins unustada tahan? - 'sililmasgi!
Tõefõna, maha ma fins ei jäta!

Mina arwan nõnda: kui ka mulle
naene wõetakse, jüs finu juurde
tulen ikka tagasi, kui aga mind
kõdu ei wõetaks.

Anisja. Läheb mull- küll wäga waja,
naesemheft pärast!

Nikita. Ja kuidas siis, Kullakene - ja
 tahtmise vastu jälle ei või kuidagi
Anisja. Jaa päale aja, aga - oma
 plaanid kõik! Ammu juba jehviti-
 tad oma libuga Marinkaga! Tema
 on jelle julle päha pannud! Ega ta
 ilmaaegu hiljuti jua ei jooksnud!
Nikita. Marinka?! On mul küll hä-
 da temast!... Kas neid vähe kaela
 tüki?

Anisja. Mis pärast siis ifa jua tuli?
 Tina käskisid! Põhjad!... (Mutab.)

Nikita. Anisja, usud ja Jumalad,
 või ei? Ma ei ole jellest unesgi näi-
 nud. Tõesti, ei tea ja ei tahagi teada
 Lää on kõik minu vanamees omast
 pärast välja mõetunud.

Anisja. Kui ja ife ei taha, kes fin?
 siis löa otjas vedada jaab?

Nikita. Harutan irka, et ifa taht-
 mise vastu ka ei või teha üga
 sugugi ei tahaks!

Anisja. Pane vastu, muud midagi!

Nivita. Kugi pani korõ wastu, ko-
he tõmmati wallakõhtu ette... Us-
na lihtsalt. Jeda ka ei tahaks. Uheldusse
- olla käbar...

Anisja. Jata nali! Kuuks, Nivita: kui
jina Marinka wõtad, siis ma ei tea,
mis ma enesele tein... õluft ei kooli!
Pattu olen ma juba teinud, abiela rik-
kunud, tagasi pöördä ei ole enam wõima-
lik. Nüpea kui ja ära lähed, siis teen
ma...

Nivita. Mis ma siis ära lähen? Kuuks
arastimma tabaõfin, olesõfin arastimugi
ära läinud. Hiljuti kutsus mind jwan
Samjonõtsh kutsariks. Ja mispugune
du! Ei läinud äga. Mina arwan non-
da, et ma igauhile kõlban. Kui jina
mind ei arastaks, siis olesõ teine
afi...

Anisja. Pra äga jeda meeles. Wana-
mees-wõib täna-komme ära furra,
arwafin ma, - kõik patud katame
kinni. Lafen laulatada, arwafin ma

Jaad peremeheks.

Nikita. Ja, mis mul palju kaaluda
mis mul juis-wiga? Mina teen tööd
ja näen waewa, nagu igeneft eest.
Mina peremees armastab ja tema nae-
re, tahendab, armastab ka. Ja et nae-
jed mind armastavad, see ei ole mi-
nu juud, - waga lihtsalt.

Anisja. Kas ja mind armastaks?

Nikita (wõtub tema ümber kinni)

Ja kuidas weel! Kuidas ma find
juudamees kandjin!...

9. etendus:

Indifid ja Matrojona.

Matrojona (tuleb jisse ja loob kawa
aga pühakujude üs risti ette. Ni-
kita ja Anisja taganevad üksteisest e-
male). Kõh, mis rägim, ei nainud,

mis kumulin, ei kumunud. ~~Lihtsalt~~
^{tihussega} ja mangifid - mis juis? Mullikasgi, tead.
See mangib ka. Mipo mitte mangida?
- Noorte inimeste aji! Aga, pojare, pere-
mees üue pääl küfid jinn järele.

Nivita. Mina tulim kirvest offima.

Matrjona. Tean, tean, pojuke, mis kirvest ja offid! See kirves on ikka enamasti naeste lähedal.

Nivita (Kumardab, võtab kirve). Kas juis inna tõesti, emavene, mulle naest tahate võtta? Mina arvan, et see päris ilmaegu on. Ja minul ei oleks ka jälle vigugi hõnu.

Matrjona. J-i! Kullake, misparast naest võtta? Ülad ja oled päale eadagi, ja on kõik vanamehe pääst.

Mine, pojuke, meie harutame ilma jirutagi kõik asjad ära.

Nivita. Jmclik, tõesti, pea tarwis naene võtta, pea mitte. Põepoolett, ei saa otja ega arm. (Lähed ära)

10. etendus

Arisja ja Matrjona

Arisja. Kuidas juis on, Matrjona tädi, kas inna päris tõesti naest võtate talle?

Matrjona. Millega me talle naest

oige wõtame, maafix: marjake? Mis-
 riiskus, tead, meil on? Wanamoes-
 ajal niisamuti tikija juttu, naene wõtta
 ja naene wõtta: äga fe äfi teina
 aruq ei mahu! Ei jookse hobused kaer-
 te juureft, ei otseta hääd hää juureft.
~~Kas ma joo ei näe, Kõnda ka fe äfi~~
 on. Kas ma joo ei näe (pilgutab
filmi) Kuhu poole äfi kaldub.
Anisja. Mis ma juureft warijama
 hakkam, Matsjona tädi. Pina
 tead kõik asjad. Olen pattu teinud,
 hakkajin jinu poega armastama.
Matsjona. Aoh, ütlesid küll undist.
 Ja Matsjona tädi ei teadnudgi. Oh,
 tüdruk, Matsjona tädi on tuhast
 tuld tundnud ja fada imet näinud.
 Matsjona tädi näeb, ma ütlen sulle,
 marjake, arfina wõrra, maa alla.
 Kõik tean, marjake! Tean, misjä-
 raft noortele naestele unepulbrit wa-
 ja on. Ma tõin! Pis rätikuft jõe-
me lahti, wõtab pulbri paberi jee-

wälja) Mis waja, näen, aga mis waja
 ei ole, jeda ei tea teadmasgi; tunne
 tundmasgi! Nõndakeft: oli ka Matsjo-
 na tädigi noor. Peab oma narriga
 tead, ka tarquara elama. Koik jüt-
 jätümmendpistte jolme tunnen! Ma
 näen, marjake, jinnu wanamces on ko-
 guni põduraks jäänud. ~~Waata, kera-~~
~~Desse matadara!~~ Mis ja temaga
 elad? Jeda torra wiglaga, werd ei tu-
 le! Waata, kera-desse matadara. Tar-
 wis kedagi majasse wotta. Ja mille-
 poolest jüs minu poeg mees ei ole? Ei
 ole halvem teistest. Mis kaju mul
 jüs poega häa paiga päält ära wotta?
 Kas ma jüs oma lapsle halba soovin?
 Anisja. Kui ta aga meilt ära ei lähe!
 Matsjona. Ei läbi ka, pääsuke! Jumal-
 lus kõik. Tead ju minu wanameest.
 Tema aruue on koguni laiali, ja kui
 ta mõnirord midagi päha wõtab, jüs
 naagu tixuga pistab kinni, ei jaa kui-
 dagi wälja!

Anisja. Ja millest see hakkas siis, see
aji?

Matojona. No näed, marjake. - tead
ifeji, kuidas naeste pääle on, nägus-
ka, si woi midagi ütelda. Noh, elas tei-
ne, tead, raudteel, jäl oli aga neil
waene tüdruk jõogi keetjaks. No, hak-
kasgi see tüdruk teinak järde jooruma
Anisja. Marinna?

Matojona. Tüna, loogu teada lendaja!
Noh, oli nüüd midagi, woi si, ainult
minu wanamees müüd küi fai teada.
Kas ta nüüd inimeste käest, woi looras
see ife temale midagi ette...

Anisja. On aga hakkaja, nurojatu!

Matojona. Pistisgi minne oma, poole
möölega, kihama, ära wotta ja wotta,
ütlet, patt kinni katta. Wõtame poisi
kodu, ütlet, ja paneme paari. Võne-
lepin igapidi. Küff ja nüüd seda. Noh,
arwan, kää küll. Täimtan siis teifti.
Neid nurrifid, marjake, on waja ukse
petta. Oled nagu nõmus künagi aga

Kui aji kätte jõuab, pöörab kobe oma
 pidi. Naene, tead, hüppab ahjult,
 seitskümmend seitse mõtet mõtleb ära,
 küft ~~tema~~ ^{mees} seda kätte saab. Mis juu,
 ülen, vanamees, hää aji; ainult waja
 järele mõelda. Lätme poja poole, üt-
 len mina, ja peame Tjotr Jgnatitški-
 ga aru. Mis tema ütleb? Aoh, ja tuli-
 megi.

Arisja, O-oh, kadikene, kuidas bis-?
 No kuidas ifa käseb?

Matrojon. Käseb? Koera jaba alla te-
 ma käppimine! Ara fina karda, jeda
 ei ole, mina karutan ja kaalun fina
 wanamehega kobe kõik asjad läbi,
 midagi ei jää üle. Ma lähen temaga
 ainult - nõnda moodu pärast!

Wõi see - pojave elat õures, ootab
 õnne, ja mina hakkam temale libus-
 kit naefko-wõtma! Kas ma bis-
 jabur olen wõi?

Arisja. Tema jooksis-talle siagi järe-
 le, ja Marinka! Kas ujuu, kadikene,

20.
nii kui mulle ütelsi, et talle naene
wõetakse, — nagu noogga torwas (ü-
Damest läbi! Mõtle, ta armastab
teid.

Matrjona J, marjake! Kas ta siis
rumal on. Kas ta siis ulualufata
lõkaltit armastama hakkab? Ni-
kihkva on, tead, tark pois! Tema
teeb, keda armastada. Aga lina,
marjake, ära karda, ei ma wõta
teid eladesgi lüt ära! Ei hakka
ka naist talle wõtma. Lubate na-
tuke palka ja laf. elada!

Arisja. Minu mehest, kui Nivita
ära läheb, mina enam elada ei wõi!

Matrjona. Noore inimise afi. Ei
ole kerge! Sa oled naene täie weregaf
niisuguse pükkmega elada!...

Arisja. Kas upud, Lädixene. Wastu-
meelt, päris wastumeelt, on mulle
minu oina, koonukas peni, mitte
filmaga ei taha enam pääle waadata.

Matrjona. Jah, nõnda küll on. Waata

Jia. (Salarefi, ühter waadate) Ma
 käifin, tead, selle wänamehe juures
 pulbrit toomas, - ta andis mulle
 kahtepidi rohtufid. Waata Jia. See
 on, ütleb, unepulber. Anna üsõ ligk,
 ütleb, - jääb nõnda magama, et kas
 wõi kõnni tal jalgas. Ja see on nü-
 jugune rohi, ütleb, et kui juna anda,
 ütleb, ei ole mingifugust lohna, aga
 wägi on ümõ. Seitse korra jaoks,
 ütleb, igakord näputais. Seitse korda
 andu ja warsti on tal wabadus-
 käes, ütleb.

Anisja. Oo... Mis see on?

Matsjona. Märgata ei ole midagi, üt-
 leb. Publa wõttis. Wähem ei wõi, üt-
 leb. Seft et neid, tead, Keeruline jaoks
 on. Ma andsin oma raha, marjake.
 Mõllen, wõtab wõi ei wõta, wõi
 Mikhailownale.

Anisja. Oo! Aga wõib olla, on nen-
 duff midagi paha?

Matsjona. Mis paha siis, marjake?

Kui jinu mees kõva oles, aga nõnda, ainult auku poolest lab. Ei ole ju tervast eü elajat. Niisuguseid paljugi. Anisja. Ooh, mu vaene pää! Ma kardan, tädikene, et kui viimati patt on. Ei, mis siis on?

Matojona. Võib ju tagasi viia.

Anisja. Kuidas, kas viimati, nagu neid, vees-leotada?

Matojona. Tsee jee, ütleb, olla parem. Midagi, ütleb, ei ole märgata, ei ole neil lõhna, ega midagi. On aga tark mees!

Anisja (võtab pulbrit). O-o, mu vaene pää! Kas ma hakkaksin niisuguseid tegusid tegema, kui mitte wangi: eü ei elav!

Matojona. Ära aga meblat ära unustata! Ma lubasin wanamõhele ära viia. Timal waew ka.

Anisja. Teadagi! (Läheb laeka juurde ja peidab pulbrit ära.)

Matojona. Hoia ja aga, marjane,

hoolega, et inimesed teada ei saaks!
 Aga kui wabest, hoidku Jumal, ku-
 hugi puutus, prussakate kaudu, ütlet...
 (wõtab rubla) Ka prussakate kaudu
 minna... (Jätab jutu pooleli)

11. etendus:

Endised. Pjotr ja Akim.

Akim (tuleb jisse, heidab pühapildi
es risti).

Pjotr (tuleb jisse ja istub). Kuidas
 siis, Akimi onu?

Akim. Parem, Jgnatitsh, nagu pa-
 rem, jälle parem... Goff, ei ole na-
 gu nõnda. Ulaer lähel, siiti. Täht-
 sine jälle poisji, siiti, asja pääle.
 aga kui fina, siiti, jälle wõib ka jeda.
 Kuidas parem...

Pjotr. Olgu pääle, olgu pääle. Jstu,
 peame aru. (Akim istub) Kuidas
 siis? Wõi tahad talle naist wõtta?
Matrojona. Naese wõtmisega wõib ju
 wõtta, Pjotr Jgnatitsh. Oleme keh-
 wad, ise tead, Jgnatitsh. Kuo siis

weel naift wötta. iše ei ja kõlgaftgi
kõhtu! Kus siis naift wötta?...

Pjotr. Urawe, kuidas parem.

Matrojona. Naiferõtnižega ei ole ka
ruttu. See on niisugune aji, ega ta
wabar ole, et warjel.

Pjotr. Noh, kui raime wötta - kiidu
wäärt.

Akim. Oles-taktitud, õieti, jälle...

Jellepärafft, et ma, õieti, jälle... tööd
linna... tööd juhtusin Jaama, kau-
nis-venat õieti...

Matrojona. On küll töö! Musta-ai-
kufid puhastada! Puli mõne päewa
leff kadu, siis muud kui külgaftin,
külgaftin - pttii!

Akim. Nii küll, jõutja tema nagu,
kõepoolleff, jälle, kargab ninasse, see
hais, aga kui ära harjud, midagi,
ükspuhas, nagu praan, see on, jar-
nane... Aga et haifet, õieti jälle,
jeda ei wõi mietaoline põlata...
Wõib ju ka tiifed rüüed jalgja panna.

Tahtsinne, äieti, Nikita kohendagu
kodus, ja mina jälle, teenin liimas...

Pjotr. Tähaš poega kodu jätta, ol-
gu. Aga ette võetud rahaga kuidas?

Akim. See on õige, õige, jgnatitšh,
jeda ja ütlesid, äieti, õigesti, jellepä-
raft oled ennaft ära kaubelnud, oled
ennaft ära müünuš, laf ta teenib
jelle tafa, äieti, - aga waata sinult,
jälle naefewõtmine; lafe mõneft ajaft
mõneko ajaks, äieti, ära, kui woib.

Pjotr. Mis siis, jeda woib.

Matrjona. Mue ei ole asjaga luqugi
ühel nõuel. Mina puistan sinu es,

Pjotr jgnatitšh, nagu jumala es
oma südame wälja. Mõista jina
meile wanamehega õigust. wõttis aru
jaha pojule naift wõtta ja naift wõtta.
Aga kida wõtta, küfi õige! Kui weel
õige mõrsja olets, kas ma siis oma
lapsele halba jookin, aga tüdrukul
märk küljes.

Akim. See on nüüd ilmaaegu. Jlämaaegu,

jälle laimad waest tüdrukut. Jlmare-
gu. Sellepärast, et sellepärast tüdrukule
minu poolt ei ole üleskohut on teatud.

Tüdrukule ei ole.

Pjotr. Mis üleskohut siis?

Alhim. Tuleb nõnda wälja, ei ole, jälle,
minu poja Nikitaga. Nikitaga ei ole
jälle.

Matrjona. Sina karmata kõnelemast,
minul on keel kergem, laste mina se-
letan. Poiso teenis emme siin juurde
tulnud, nagu ise tead, rausteel. Säl
tükki tema tüdruk kaeda, tead, ru-
maluse, Marinkako kuffutusse tead,
- oli neil artellis joogi keetjaks. Waat,
nüüd tummistab ta, sefama tüdruk,
meie poja pääle, et nagu tema, Ni-
kita, teda petnud oleks.

Pjotr. Nää see ei ole.

Matrjona. Tema ise aga ei ole auus-
ajab ümber. Na libu!

Alhim. Jällegi sina, wanamoor, ei
kõnele seda, ikka mitte jälle seda,

27.
ikra mitte sieti, jälle mitte jeda.
Matojona äga ja muud justu mi-
nu wanaimehe käest ei kuulgi, muud
kui ikra ainult jälle, jälle, aga mis
jälle — jeda ifegi ei tea. Sina,
Pjotr Jgnatijeh, ära küsi minu
käest, waid inimeste käest selle tüd-
raku üle, igäüko seletab jedafama.
Na ilma ulualufeta ulak!

Pjotr (Akimile) No, kuidas, Akim-
mi onu, kui äpi nõnda, siis ei wõak-
sa naist wõtta, äga ta wiisuko ei ole,
et jalast ära wiskad, see minijas!

Akim (ägädamaks minnes). Tükja
justu äjad, naene, tüdrukku pääle,
jälle, tükja justu. Seft see tüdruk
on, jälle, waga tubli, ~~kui~~ wäga tubli
tüdruk, sieti mul on kahju, sieti
kahju sellest tüdrukust.

Matojona. Waat. Kus õige waga, kõi-
ge ilma eft murettel, äga imefel ei ole
kodus-juua. Tüdrukust on kahju, äga
pojast ei ole kahju. Seo ta omale kae-

28.
la ja kõnni siis teiega! Jäta omi-
ki tüki juutt!

Akim. Ei, ei ole tüki juutt?

Matrjona. Ara'nd fina ette tüki, la-
je ma jeltan!

Akim. (räädil wahel). Ei, ei ole tü-
ki juutt! See on, fina pöörad oma pi-
di. - olgu juutt tüdrukuft, wõi omast,
- fina pöörad oma pidi; nagu julle pa-
rem; aga jumal, õieti jälle, pöörad
oma pidi. Nõnda ka see.

Matrjona. Eh, haeva finuga keelt
kulutama!

Akim. ~~Pööras~~ Tüdruk on töökar,
agar - ja, õieti, jälle, kafin... õieti.
Ja milie wafuses, jälle, paar kafa
rohkem, õieti ja pulm ei ole kallis.
Aga kõige kallim on ülekohus, mis
tüdrukule tehtud, see on: jälle, waene-
laps, waat mis on, - see tüdruk.
Ja ülekohut on tehtud.

Matrjona. Sibuke ja nihuke, kõnleb
weel...

Anisja. Jina, Akimi onu, kuule pa-
rem, mis meie naesed ütlevad. Need
jutustavad julle!

Akimu. Aga Jumal, Jumal! Kas
teinaga ju inimene ei ole, see tüdruk?
Päheksab, jälle, ka Jumala es- inime-
ne. Või kuidas jina arvad?

Matrojona. Ah, nüüd otja kätte saa-
nud....

Pjotr. Waata õige, Akimi onu, ega
neid tüdrukuid ka uskuda ei või.
Poiss elab ju. Tääl ta ju on! Saada-
me järele ja küsime korrapäralt, kas
on õige? Ega ta waletama hakka.
Hõigake õige poissi! (Anisja tõuseb
üles) ütles, ja kutsus. (Anisja läheb
ära.)

12. etendus

Endised, ilma Anisjata.

Matrojona. No waata, jätke, teigi
wahi selgema, nagu weega walas,
ütelgu poiss ise! Ei kasta ju ka
nüüdsel ajal wägisi naist wotta.

Peab ka poisi käest küsima. Ei teema
 taha eluilmast seda naist võtta, oma-
 le häbi teha. Minu aru järele cla-
 gu pääle jinu juures ja teenigu pere-
 meest: ei maksja ka juures-ära võt-
 ta, võib edasi palgata. Sina anna
 mille rublat kümme, laf' elada
 Pjotr. See jutt alles see, ikka korra-
 mööda. Lõpeta üks-ära, pis-
 ulga
 tuft.

Akim. Mina, sieti, räägin seda,
 sieti, Pjotr jgnatitsh, et, jälle, jün-
 nis oleks. Teed, sieti, nagu sulle pa-
 rem, aga jumalad, jälle, ei pea mee-
 les; arvad parem... pöörad oma pi-
 di, aga, waata, said häda kaela,
 sieti; arwame, et parem, aga palju
 pahem, ilma jumalata.

Pjotr. Muudugi teada! Jumalad
 peab meles pidama.

Akim. Waatad, on pahem, aga kui
 seadust mööda ja jumala taht-
 mist mööda teed, ikka nagu, jäl-

jälle, roõmustab sind. Näitab ui-
nult, õieti. Nõnda siis karutafin,
õieti, wotan, õieti, poisile wäge,
päästan patust, õieti, tema siis
kodus, õieti, jälle, nagu kord ja ko-
kus; minna aga, õieti, jälle, teenin
linna. Põõrene üsna kauniõene.

Masjab. Jumala tahtmist nõõda,
õieti, see ikka parem. On ju ka wae-
ne laps. Näitufers, wõtjivad walit-
sejal puud ära, niifugufel wiifil. Mõt-
lefiwad petta. Walitseja petfiwad ära,
aga Jumalal, õieti, jälle, ei jaanud
petta! No, ja siis.....

13. etendus.

Endised. Nivita ja Anjutra

Nivita. Kutsufite? (istub, wõtab
tubaka wälja.)

Pjoto (taja, etteheitvalt). Mis, kas ja
ei tea, kuidas kord on? Jja tahab
sinuga kõnelda, aga sina jäändad
tubakaga, ja istufid maha. Tule
jia. Seifa piusti!

(Nikita kirjutas laua juurde, lohakalt
najatades ja naardes.)

Alim. On nõnda, õieti, jälle, näitu =
jeko, ütelda, kaebtus-jinu pääle, Ni-
kijhva, kaebtus, kaebtus, õieti...

Nikita. Kelle poolt kaebtus?

Alim. Kaebtus? Tüduruku, wafelagge
poolt, õieti, kaebtus on. Tima poolt,
õieti, kaebtus-jinu pääle, Jelljama
Marina poolt, õieti.

Nikita (naeratades). Tõesti imelik.
Mis kaebtus-jis? Kes julle jis jeda
jeltas, tema woi?

Alim. Mina, nüüd, jälle, pänen kü-
jinnufe ette, jina aga, see on, jälle,
pead wastuff andma. Kas-jina tegid
tüdurukuga tegemist, õieti, Kas-jina
temaga tegemist tegid, õieti?

Nikita. Ei jaa aru, tõepoolest, mis
teie küsite?

Alim. Tähendab, Kas-rummalufi, jälle,
rummalufi, õieti, Kas-oli jinul, tema-
ga, rummalufi, õieti?

Nikita. Palju, mis oli. Tõgiteet-
jaga teed igavuse pärast nalja, män-
gid harmooninat ja tema kantšis. Mis-
ummalusi jäs-veel?

Pjotr. Sina, Nikita, ära wigurda,
waid mis-isa küsib, seda vasta selgelt.

Alim (pühalikult). Nikita! Jünneste
est warjad ära, aga Jumala est ei
warja ära. Sina, Nikita, õieti, jälle,
mõtle järele, ära walita! Tema on
waenlaps, õieti, talle võib ülekohut
teha. Waenlaps, õieti; — sina parem
kõnede, kuidas.

Nikita. Mis-üks, ei ole ju midagi
kõnelda. Kõneden tõelikult kõik,
jellepärast ei ole ka midagi kõnelda
(ägedaks jaadew.) Palju, mis ta ütleb!
Ütelgu, mis taht, nagu jurnu koh-
ta. Miko ta Teõjka Mikifhkinini
pääle ei aja? Mis see üks nüüdse
ajal on, tähendab, ei koki naljagi
teha. Tema võib rääkida, mis ta-
hab.

Äkim. Oi, Nixifka, waata! Wale tu-
leb walge ette. Kas oli wõi ei olnud?

Nixita (Kõrvale). Nää, kuidas kallale
kipuvad! (Äkimile) Ma ütlen, et mi-
dagi ei olnud ole minul temaga olnud.

(Südame täiega) Kristuse nimel, kär-
waku ma jüa laua juurde! (Lõõk jü-
ti ette) Ei tea teadmasgi! (Wairus.)

Nixita kõneleb veel ägeamini Äafi.
Mis see jüo nüüd on, et te mind
temaga paari tahate panna? Mis
see jüo tõepoolest on, päris tembuta-
mine! Nüüd ajal ei ole niisugust
moodugi enam, et wägigi naene wõe-
takse. Wäga lihtsalt. Jüwala nimel
ütlesin - ei tea teadmasgi!

Matrojon (üritsele). See p see on, jüu-
rimal wolu, mis temale ette lobi-
setakse, jüta tema kõike usub! Ai-
nult itmaeggu tegi poifile häda!

Parem elagu aga nõnda nagu ta elab
peremhe juures. Peremhe annab nüüd
meile hädaabiks rublat kümme. Tu-

lebaeg....

Pjotr. Noh, kuidas jääb, Akimi onu?

Akim (lööb keelega laustu pojale). Waata, Nikita, põlatud pifas, jälle, määda ei lange, waid ikka jälle inimese pääpääle. Waata, et midagi ei juhtus!

Nikita. Mis jälle siis waadata, waata ise! (Jotub.)

Anjutra. Ma lähen, ütlen emmale. (Jookseb ära.)

14. etendus.

Pjotr, Akim, Matrojona ja Nikita
Matrojona (Pjotriks). Nõnda see nüüd on, Pjotr Jgnatitsh, tegasi pääga on teine muul, mis kord päha küllub, ei jeda saa kuidagi wälja, ilmaaegu tegime sulle tüli. Laf. poisid elada, wagu ta elad. Pea poisid - jinn sulane.

Pjotr. Kuidas-juis jääb, Akimi onu?

Akim. Mis juis, ega mina, jälle, poisid käest woli ära wõtnud, kui aruult mitte... Pähkfin küll, õieti, jälle...

Matrojona. Mis-ja õige segas, ifegi ei

tea. Laf. ta elab, nagu ta elab. Poiso-ife
ka ei taha ära minna. Ja kuhu me
ta õige paneme? Jfe jaame omra asja-
ga korda.

Pjotr. Ühte ütlen, Akimi omu, kui ja
ta juures ära võtad, siis ei ole mul
talveks teda vaja. Kui olla, siis aasta
pääl.

Matrojona. Aasta pääle ta jääbgi. Meie
võtame kedus kibidal ajal, kui vaja
kedagi appi, aga poiso- Laf. olla. ja Ji-
na anna meile niid rublat kümme..

Pjotr. Kuidas siis jääb, veel aasta pääle?

Akimi (shator). Mis- siis, on juba nä-
ha, jälle, kui nõnda, äieti, on juba
näha, jälle...

Matrojona. Jälle aasta pääle, Dimit-
ri päevast Dimitri päevani. Ega
fa palgaga kiskuma hakka, küm-
me rubla aga anna meile niid kät-
te. aita meid häbäst. (Toupt üles
ja Kumiardab.)

15. etendus.

Endised. Anisja ja Anjutka.

Anisja (istub emale).

Pjotr. Noh, kui nõnda, siis nõnda -
trakterisje minna ja liigud teha.

Lähme, Akimi em; jooime teid wiina.

Akim. Mina teha ei joo, jeda wiina,
ei joo.

Pjotr. Noh, rüüpad theed.

Akim. Seda pattu teen. Theed mui-
dugi.

Pjotr. Ka naefid joovad theed. Sina,
Nikita, waata, aja lambad lauta ja
pane õlgi alla!

Nikita. Hüva! (Kõik lähewad ära,
pääle Nikita; wõidwik algab.)

16. etendus.

Nikita (üksi).

Nikita (paneb paberõrji põlema).

Küll käifwad pääle, ütles ja ütles,
kuidas-tubrukutega lusti löid!

Niid juttufid jaak kama jutustada.

Wõta tema ära, ütles. Kui kõiki ära

wõtta, - siis kogut naifi palju. Nagu
 mul õige häda oleks, naift wõtta,
 nõndagi ei ole naifimehest kalvemini,
 teised kadedadgi. Nagu oleks keegi tüu-
 ganud, ^{Kui jumala nime nimetasin} ~~Wõta pühakuju et peeti.~~ Ja
 korraga lõpetasin kõik lora. Oeldak-
 se, hirmus-olla walet wõnduda. Lõri
 puha. Mille midagi, paljas jutt! Wä-
 ga lihtsalt.

17. etendus.

Nikita ja Akulina.

Akulina (tuleb kaftanis jõe, paneb
 kable ja üleriided ära ja läheb faks-
 risse). Pane õnne! tuli põlema!

Nikita. Et jind waktida? Mäen jind
 nõndagi!

Akulina. Wõtku jind -!

18. etendus.

Endised. Anjutra.

Anjutra (joorjeb jõe, Nikitale fald-
 ja). Nikita, tule ruttu, üks inimene
 me otjib jind, päris tõesti!

Nikita. Misjuguine inimene?

Anjutra. Marinka raudeest. Ta jii-
 jaa nurga taga.

Nixita. Lora!

Anjutra. Paris föesti!

Nixita. Mis ta jii- tahab?

Anjutra. Käskis jind tulla. ütleb,
 on Nixital ainult üks jona ütelda.
 Mina hakkasin parima, aga tema
 ei jelta. Ainult küsis, kas oige on,
 et ta teilt ära läheb? Aga mina üt-
 len, ei ole oige, ja taktis- teda ära
 viia ja talle vaid võtta, aga tema
 ei tahtnud, jäi veel aastaks meile.

Ja tema ütleb: jada ta. Jumala
 pärast, minu juurde. Mis pean,
 ütleb, temale tingimata ühe jona
 ütleva. Tema ootab juba ammu,
 mine tema juurde!

Nixita. Jumal terraga, kuhu ma
 lähen?

Anjutra. Tema ütleb, kui ta ei ta-
 le, lähen ma ise tema juurde ma-
 jasse. Paris- föesti lähen, ütleb.

Nikita. Ära pelga, seisab ja lähed
ära.

Anjutra. Wõi tahetakse talle, ütles,
Akulinaat mehele panna?

Akulina (lähed Nikita juurde oma
wärtna järel). Kellele Akulinaat mehe-
le panna?

Anjutra. Nikitalle.

Akulina. Oige wõi? Kes seda ütles?

Nikita. Juuresid wiff kõnelewad.
(waatab tenna pääle, naerab.) Akulina,
Kas tuleb minule?

Akulina. Mina sinule? Eme waff
oleks läinud, aga nüüd ei läbe.

Nikita. Misparast nüüd ei tule?

Akulina. Sina ei armastaks mind.

Nikita. Misparast ei armastaks?

Akulina. Sind ei lubata. (Naerab.)

Nikita. Kes ei luba?

Akulina. Wõorasema ~~wa~~ ikka.
Tenna jõimab alati, wahib ikka jinnu
järel.

Nikita (naerab). Kas näe! Sina oled

aga teanane!

Akulina. Mina või? Mis jääl te-
raane olla! Kas ma jume olen?

Täna võttis wanaamehega, küll aga
wõttis! Wana laia lõuaga nõid!

(Lähel ära fahwrisse.)

Strjutka. Nixita, waata! (Waa-
tak arnaff.) Tuleb! Päris-tõesti, te-
ma! Mina lähen ära! (ära)

19. etendus.

Nixita. Akulina (fahwris). Ma-
rina.

Marina (tuleb jisse). Mis ja siis-
minuga teed?

Nixita. Mis ma teen? Mitte midagi
ei tee!

Marina. Tahad minust arnaff lah-
ti ütelda?

Nixita (pahaselt, ülestoustes). Koh,
kuhu ja kõlbab, et tulid!

Marina. Ah, Nixita!

Nixita. Jüudisid olete teie, tões-
ti... Mis päraff ja tulid?

Marina. Nivita!

Nivita. No mis, Nivita? Olen ka
Nivita! Mis siis siige waja? Mine,
ma ütlen.

Marina. Siis maaha jätta, nagu
näen, unustada tahad.

Nivita. Mis siis mäletada? Zjezi
teie ei tea! Siisid nurga taga, jaat-
sid Anjutra, ma ei tulnud sinu
juurde. Tähenäeb, ei ole sind mulle
waja, väga lihtsalt. Noh, ja mine!

Marina. Ei ole waja! Kuid ei ole
enam waja! Ma uskusin, et mind
arvustad. Aga kui mind filmast
kaotasid, ei olnud enam waja!...

Nivita. Ja jumala itmaaga kõne-
leda feda, see ei käi asjaga kok-
ku. Sina kõneledid ka ifak ette. Mi-
ne, ole lahke!

Marina. Zje tead, et ma kedagi
pääle sinu ei ole arvustanud. Olek-
sid woi ei oleks ära wõtnud, ma ei
oleks feda pahaks pannud. Ei ole ma

Siis mis millesgi juudi, mis päraff
ja nüüd ära põlgajid? Mis päraff?
Nikita. Ei ole veel tarwis siinuga
jõelaga wett kanda. Mine, kui
arusaamata!

Marina. Ei ole ju mulle walus, et
mind pettis, ära wõtta lubajid -
waid et ära põlgajid. Ja ei ole ju
walus, et ära põlgajid, waid et tei-
je wõsta ära wõhetajid - Kelle wõsta,
ma tean!

Nikita (läheb kurjalt tema juurde).
Eh, naestega kõnelda, millestgi ei
jaa nad aru! Mine, ütlen ma, mi-
du lõpet kurjaga!

Marina Kurjaga? Mis, kas ja
mind liina tahad? Loo, jah! Mis
ja siis näo ära wäänajid? Eh, Ni-
kita!

Nikita. Teadagi ei ole ilus, teie
tulewad. A mis itimäeagu karuta-
da!

Marina. Siis lõpp, tähendab, mis

oli, jee ottaa! Käsi unustada! Noh,
 Nikita, jee mees! Ma hoidjin
 oma mees - uue ragu filmatera. Si-
 na tegid mind õnnetuks, pettid mind.
 Ja ei hoolinud waeft lapst! (nu-
 tab) ütlesid emast minust lahti. Ja
 wõttid mul elu, aga mina jinu paa-
 le wiha ei kannu. Jumal jiruga!
 Leiad parima, unustad ära, leiad
 halvema, tuleta meelde... Tuleta
 meelde, Nikita!... Kui nõnda, siis
 Jumalaga! Kuidas ma jind armas-
 tasin!... Jumalaga wünnast korda!
 (Tahab teha ümbert kinni wõtta ja
 wõtab pääst kinni.)

Nikita (lahti rabeldes). Eh! Teiega
 veel kõnelda! Ei taha jina ära
 minna, lähen minna ise, - jää
 jia!

Marina (karjatab). Meffaline! (uue-
 se pääl) Ei anna sulle Jumal õnne!
 (Läheb nuttes ära.)

45.
20. etendus.

Nikita ja Akulina

Akulina (tuleb jahvrikt wälja).

Oled aga koer, Nikita!

Nikita. A' mida?

Akulina. Kuidas ta hukkuma hakkas! (Nutab.)

Nikita. Mis sul hirs wiga?

Akulina. Mis? Siin tegid talle ülekohut. Nõnda teed ja ka mi-nulegi ülekohut... Koer oled ja!

(Läheb ära jahvriksi.)

21. etendus.

Nikita (üksi).

Nikita (wainib). Paganä keeru-line aji! armastan neid nairi nagu sukkrut, - aga teed nendega patu ära - häda!....

(Eesriie.)

Teine waatus.

Näitelawa kujutab tanaawat ja Tjotri
maja. Pakemat kätt waataja poolt —
kahepoolega maja, eskoata, trepiga kes-
kel; paremat kätt — wäraw ja õue äär.
Õue ääres roppis Anisja kanepit. Õfime-
fest waatuseft jaadik on kuus kuud möö-
da läinud.

1. etendus.

Anisja (üks).

Anisja (peitab kuulataes). Jälle wift
wift nagu. Konis-wift abju päält
maha.

2. etendus.

Anisja ja Akulina.

Akulina (tulob pangis õlapuuga
seljas).

Anisja: Hüaab. Mine waata, mis-
tal waja. Kuuled, karjub!

Akulina: Aga mis fina pis?

Anisja: Mine, üteldakse sulle!

Akulina (läheb majasse).

3. etendus.Anisja (üksi).

Anisja ära tahab kappi, ei ütle, kus raha, aji jellega. Hiljuti käis ta uskojas, wiff mastis jamma ära. Nüüd ei tea ma ifgi, kus. Waat' julle jäh, kabju teistest laburidast. Majas ~~ma~~ ^{ta} ikka on. Kui aga kätte leiaks. Tema oma juures eida ei ole. Nüüd ei tea ma ifgi, kus. Ära on ta mind tapnud, et laf aga olla.

4. etendus.

Akulina (tuleb majast, rätikut ümber jindes).

Anisja. Kuhu?

Akulina. Kuhu! a. Kaskio Marfa tädit kutsuda. Kutsu, ütleb, äde jia. Mina juren ära, ütleb, mul tarwis temale sõnake ütelda.

Anisja (enesele). Kutsub äde! o mu pääkene! oo! Tahab küll temale anda! Mis ma teen? o! (Akulina) Ära mine! Kuhu ja lähed?

Akulina. Tädi järele.

Anisja. ära mine, ütlen ma. Ma lähem ipe; jina aga mine jõe äärde. pefu pefema. Muidu ei jona õhtus walmis.

Akulina. Aga tema käskis-minid.

Anisja. Mine, kuhu jind jaadestakf Mina ipe, üteldakf julle, lähem Mar- ja järele. Wõta aia päält hammid ära.

Akulina. Hammid? - Aga, jina, waa- ta, ei lähe. Tema käskis.

Anisja. Ütlefin, lähem. Kus Anjut- ka on?

Akulina. Anjutka? See hoial wafi- kaid.

Anisja. Saada ta jina, ega nad ära jookse. (Akulina korjab pefu kooku ja lähem ära.)

5. etendus.

Anisja (üksi).

Anisja, Kui ei lähe, hakkab jonnema. Kui lähed, annan ta raha oele. Koik minu waew asjata. Mis teha, ei tea

ijegi. Mu pää on päris seganes (Tied
 lood Saft)

6. etendus.

Anisja ja Matrojona.

Matrojona (Kulub Repidijega ja Konyg-
 luga, nagu teeküija).

Matrojona. Jumal appi, marjane!

Anisja (vaatab ümber, vissab too
 käest ära ja lööb rõõmu pärast Kaja
 kokku). Ei võinud aimatagi, tädi-
 kene! Saatis Jumal õigel ajal niifu-
 guse külalise.

Matrojona. Noh, mis on?

Anisja. Mina olen päris-pääft
 seganini läinud. Päris häda!

Matrojona. Mis, lab; kõneleakse?

Anisja. Ära kõnelegi. Ei ela ega
 juure!

Matrojona. Raha ei andnud kel-
 legile ära?

Anisja. Praegu saadab Marja jä-
 rle, õe järle. Küllap wiff raha
 pärast.

Matrojon. Muidugi teada. Aga kas ta waff kellegi teiele ära ei andnud?

Anisja. Mitte kellegi. Mina wälwan kui kull teada.

Matrojon. Ja kus ~~ra~~ ^{ta} piis on?

Anisja. Ei juhata. Ei saa kuidagi teada. Matas ühest kohast teifi. Ja mina ei wõi akulka parast ka mitte. Togu mis Togu, aga kah kiilib, wahib! O! Mu pääkene! Otfas olen ma!

Matrojon. Oh marjake, kui see raha liinu näest mööda läheb, luotfani walaad pijaraid. Kihutawad findpuu-paljalt majast minema. Waewlefid, waewlefid, jüdamekene, terve oma eluag wastumelt mehega ja lefest pärast lähed jändikotiga.

Anisja. Ära räägigi, tädi! Koik jüda on mul walu käis ja ei tea, kuidas olla ja kellegagi ei ole nõuu pidada. Rääkisin Nikitali. Aga tema kardab selle asja jüsp emmest

Jegada. Ainult eila ütles mulle, et
 raha ~~porras~~ ^{majas} all.

Matojona. Kas ronijid waatama?

Anisja. Ei woi - ise jääl. Mina
 märkan, et teina neid wahel enese
 juures kannab, wahel matab.

Matojona. Sina, tütreke, pea meele:
 lahed ütskord mööda, eladesigi jaa
 ara parandada! (Lofinal) Mis, kas
 karget theed andjid?

Anisja. O-o! (Tahab wastata, näeb
 naabri naist, waikib.)

7. etendus.

Endised ja külätädi.

Külätädi (läheb majast mööda, kuu-
 leb karjatamist majas). (Anisjale) Kaim!

Anisja! Ae, Anisja! - Sina oma na-
 gu hüüab!

Anisja. Teina kõhib nõnda, nagu
 karjus! Koguni otfas juba.

Külätädi (läheb Matojona juurde).

Pere, eit! Kust poolt juurial juhatab?

Matojona. Oma kodust, kullake. Tulin

poega vaatama. Poim hammuid.

Õnna laps ka, tead, müüesid.

Külatädi. Eks ta nõnda ole. (Anisja:
jale.) Tahofin kangaid pleekida, aga
arwan, et vara. Teife ei ole veel ka-
kanud.

Anisja. Kuhu rutata?

Matojona. Kas Jumala armu andjete?

Anisja. Kuidas liis, eila käis papp.

Külatädi (Matojonale). Waatafin
minagi eila, - heldikene, wawalt
hing teifab juu! Koguini otja jää-
mid. Aga toona, heldike, luri kogu-
ni ära, panwad juba kuju alla,
nutfiwad äragi, pidiwad pefima,
hakkama -

Anisja. Tuli see fiske, - toufio-üles;
jälle longib müüd!

Matojona. Kas õlitada lafete?

Anisja. Jümmufed armawad nüü.

Kui veel elab, liis-tahame konomie
papi järle faata.

Külatädi. Oh, küll woib lal raske

olla, Anisjane! Ega muutu ütelda:
halb on olla põdejal, halvem haige
põetajal.

Anisja. Kui juba emba kumba teeko!

Külataidi. Muidugi, ei ole naljaga
terve aasta otja perra. Mõelmas
känd pänd kinni.

Matojona. Küll on ka ~~lapsepõlv~~ kurb.
Mis noorel inimesel wiga, aga kes
wanas põlves halastab? Waeu on
wanana elada! Nagu minagi ei
ole küll palju maad ära käinud,
wäsinud, jalad tuimad all. Kus
luis-mu poeg on?

Anisja. Kurnab. Sa mine siia, tee
me kheed, tõmbas hinge tagasi.

Matojona (istub). Küll wäsin ära,
kallusepõ. aga et õlitada, - jeda
on nimelt waja. üteldakse - olla
hingele kakuks.

Anisja. Jah, homme saadame
järele.

Matojona. On ikka parem. Aga meil,

tütred, oli putm.

Külatädi. Kuidas nõnda, kevadisel ajal?

Matojona. Ega vanafona ei wälita, nagu näha: wael warsti putmas peetud! Lemjon Matwejewiſſ wõttis Marinna ära.

knisja. Leidis juis õunak õmme!

Külatädi. Külleap wiſſ leſk, laastege mehele läks.

Matojona. Neli tükki. Misſugune õige tüdruk juis lähed! Nõn, wõttis juis tema. Tema ka rõõmus. Jõiwad wiina, tead, ei olnud kuigi kowa teine, — kaldajiwad mulle ka.

Külatädi. Kas ja näe! Oli ju kuuld-
da. A kas mees jõukas?

Matojona. Suamaani lavad, ei ole wiga midagi.

Külatädi. Nõnda ta on, kes laste-
ga mehele lähed. Nagu meil Mikhai-
lo. Mees, ja heldene...

Mehe hääl. Ei, Mawra, kuhu Font ja

jääd? Mine, aja letku kedu!
(Naabrinaene läheb ära)

8. etendus.

Anisja ja Matrojona.

Matrojona (kuni naabrinaene ära läheb, kõneleb ühetajase häällega).

Panivad mehele, tütreke, et pattu kinni katta! Vähemalt minu wana napp ei mõtle enam Nivifuka pääle.

(Muudab häältselt tooni Jofinaks.)
Ära läks! (Jofinal) Mis, ma küfin, kas theed andsid?

Anisja. Ära kõnelegi! Paremu, kui ta ise juuks. Ega ta ikkagi ei lura, ainult pattu wõffin hinge pääle. Oo! Minu waene pääke! Ja mispäraft andsid ja mille need pulbrid?

Matrojona. Mis pulbritel wiga? Need pulbrid on, tütreke, unepulbrid, mispäraft mitte anda? Need paha ei tee.

Anisja. Mina ei kõnele unepulbri-
teft, waid niift teistest, walgjateft.

Matrojona. Mis juis, need pulbrid, mar-

jake, on rohupullbrid.

Anisja (okkab). Tean, aga kardan.
ära on ta mind waevanud.

Matojona. Kas palju andsid?

Anisja. Kas korda andsin.

Matojona. Mis, ega tunda ei oleud?

Anisja. Mina ise kuulte otjaga kat-
fujin, nature möra. Aga kesna joi
uher theega ära ja ütlet: mulle on
ka thee wastumelt. Mina ütlen:
haigle on kõik möra. Küll hakkas
mul hirmu, tädikene.

Matojona. Sina ära mõtle, mida
enam mõtled, seda pahem.

Anisja. Paremu ei oleks ja mulle
neid andnudgi, ei oleks mind
pattu tegema ajanud. Kui mulle
tuleta, lüda hakkas wärijema
ja mispärast ja andsid neid mulle?

Matojona. J, mis ja, marjake?
Jumal jiruga! Mis ja misu pää-
le pöörad? Sina, tütreke, waata,
ära aja haige pää päält terve pääle.

54.
Kui midagi tuleb, minusse asi ei puu-
tu! mina ei tea teadmasgi, ristile
arman juud, mina ei ole mingi-
guseid pulbrid arõnud, ega näinud,
eга kuulnudgi, mis asjad need pulb-
rid on! Siin, tütreke, mõtle ise. Meie
kõnelefinna hiljutigi veel sinuff, kui-
das-ta fudamekene, waewa näeb!
Wõoras tütar loll ja mees-jant - kakk-
kukkuivanud, kui kafe-toht. Selle eluga
ei tea, mis kõik teed.

Astisja. Ka jeda, ma ei falga.
Minu elu azab palju hullimate
asjade jääd, kas pöö umrapp üles,
wõi kagista ta ära! Kas see mõ-
ne elu on?

Matrjona. See p see on. - Ei ole aega hai-
gutadagi. Aga olgu kuidas on, raha
peab wälja otfima ja teda theega joot-
ma!

Astisja. O-o, minu waine pääkene!
Mis nüüd teha, ei tea ifegi ja fida
on raske, - parem kui ta ise luresko.

20.
Ei tahaks-ka hinge pääle võtta.

Matrjona (tigevalt). A. mis ta siis
ei ütles, kus raha on? Wõi võtab ta
nad enesega ühes, ei saa kellelegi. Kas
see häa on? Anna jumal andeks; nii
hulk raha läheb ilmaaegu kaduma.
Kas see ei ole patt? Mis ta siis õige
teeb nendega? Waata tema pääle.

Anisja. Ma ei tea enam iegi. ära
on ta mind waevanud!

Matrjona. Mis jääl õige teada?
afi on jätinaga näha. Tied niisid wad,
ilmaeg kaheld. Ta annab raha õlle,
ja jina jää waktima.

Anisja. O-oh, ja ta jaatis nii kui
nii temale järele - peab minema.

Matrjona. Sina kannata minemise-
ga, kõige päält pane thee maffin ules.
Miee anname talle theed juma - küll
mü wälja kobame.

Anisja. O-o! Kui midagi juhtub?

Matrjona. A. mis siis. Mis jääl
waadata? Kas ja siis raha paljalt.

jitmadega sibiid, aga sama kätte ja
neid ei saa? Sina tee.

Anisja. Siis ma lähen, panen thee-
masina üles.

Matrjona. Mine, marjake, tee aji
ära nagu tarvis, et pärast mitte ka-
hutada. Nõnda. (Anisja läheb ära, Matr-
jona hüüab järele.)

Matrjona. Wul üks aji! Nihitale
ära ütle kõigist neist asjadest midagi.
Tema on pooli meelega. Hoidku ju-
mal, jääb pulbritest teada. Tema
tub, jumal teab, mis. Tema on
wäga haleda südamega. Tema, tead,
ei saa mõniseid Kanagi ära tappa.
Ära jleta temale. Hädä, tema ei saa
jellest aru. (Jääb hirmuga peatama,
laval ilmub Pjotr.)

G. etendus:

Andisid ja Pjotr.

Pjotr (seinaft kinni hoides, ronib
roodu pääle ja hüüab nõrga häällega.)
Mis see siis on, et teid ära ei jõua

60.
hüüda? O-oh! Anisja, kes siin on?

(Kärangeb pingi pääle.)

Anisja (tuleb nurga tagast wälja). Mis
ja wälja ronijid? Lammend jaal, kus
ja lamrejid.

Pjotr. Mis, kas tüdruk läks Marja
järele? Raske... Oh, kui juur rüüsti
tuleks...

Anisja. Pimed ei ole aega, ma saatsin
ta jõe äärde. Anna aega, saan korda,
lähen ise.

Pjotr. Saada Anjutka! Kus ta on?
Oh raske! Oh, juur!

Anisja. Mina saatsin nii kui nii tema
järele.

Pjotr. Oh! Kus ta siis on?

Anisja. Kus ta peaks olema, löögu
leda lendaja!

Pjotr. Oh, ei jõua enam... Iseff võrre-
tab. Nagu oherdiga kaänab... Mis te
joo mind nagu kaera üksi jätate?...
Ei ole kedagi, kes juuagi annab... Oh,
saada Anjutka minu juurde.

Anisja. Sääl ta on Anjutka, mine
ija juurde!

10. etendus:

Endifed ja Anjutka (joosef
fisse, Anisja lähes nurga taba)

Pjotr. Mine jina, oh, Marfa tädi
juurde, üttele, ija Kutjub, et ta Tuleks,
mulle on tarwis.

Anjutka. Noh, muusugi!

Pjotr. Pea! Ruttu on tarwis, üttele!
üttele - Tahan ära lurra! O-oh....

Anjutka. Ma wotan ainult rätiku,
ma lähen filmapiilk. (joosef ära)

11. etendus:

Pjotr, Anisja ja Matrjona

Matrjona (filmi pilgutades). Noh,
tütresse, pea oma aji meeler. Mine
tuppa, koba kõik kohad läbi. Offi
nagu koer kirja otfij; kõik cafe lä-
bi formede Mina aga otfin teina
meese koke läbi.

Anisja (Matrjonale). Siinuga on
ikka nagu julgem. (lähes rööda)

juurde, Pjotrile) Ka ma ei paneks-
lulle theemafina üles. Ka Matrojona
tädi on poja poole tulnud, - jooke te-
maga koos.

Pjotr. Muidugi, pane.
(Strinja lähel ära eskotta)

12. etendus.

Pjotr ja Matrojona.

Matrojona (lähel rõõu juurde).

Pjotr. Tere!

Matrojona. Tere, häätigija! Tere, kuul:
lake. Pöö ära, nagu näha. Ja
kuias mina wanaa mee kaitset!
Mine, ütled teine, waatama. Saatis-
terwifid. (Kumardab weel korra.)

Pjotr. Mina luren.

Matrojona. Ja, ja, waatan liinu pääle,
fignatitsh, nagu näha, ei käi käi-
guo puud mööda, waid inimesi mööda.
otja oled ja lõppenud, päris otja lõppe-
nud, libanimeine, kui waatan liinu
pääle. Ei tee haigus ilufaks, nagu
näha.

Pjotr. Ots on kaes.

Matojona. Noh, Pjotr jgnatitfa,
junnala tahtmine, anti junnala
winnu, eli tatakse, junnal aitas;
lul, junnalale tannu, tark naene, ja
maltakse maha ja mälestatakse,
keis naku korid ja kokus. Ja niin
pojane ka hoolitseb efitofa majas.

Pjotr. Ei ole kellegi kätte paranda-
ta. Naene on ulak, teeb rumalasti,
minna tean ju keis ... tean ... kuu-
ruk on lollakas, ja noor ka. Ko-
gufin wara, aga jättä ei ole kelle-
gi kätte. Kähu ka. (Nussuf.)

Matojona (Noh, kui raha, woi mi-
dagi, - woi kellegi parandada...

Pjotr (Anisjale eskotta). Kas an-
juitka läks?

Matojona (Kõrvale). Kas näe, woi
meelde tuli.

Anisja (esnojast). Otskoku läks.

Tule tuppa, mis, ma aitan.

Pjotr. Laf, ma istun wiinast kotta

See on õhk raske. Mul on raske...
 Oh, lüüda kõrvus kõik... Kui emet:
 lüüa tuleks...

Matrojona. Kui Jumal hing ei võta,
 aga hing ise välja ei lähe. Elu ja
 lüüa juhtub Jumala käes, Pjotr jg-
 natistid. Aga lüüa või ette teada.
 Võib olla, tänapäevad meel üles. Kõrge na-
 gu meie külas, oli mees päris lüümas.
Pjotr. Ei. Mina tunnen, täna lüüen,
 lüümen. (Najatab ja paneb filmid
kirni)

B. etendus:

õndised ja Anisja.

Anisja (tuleb välja). Noh, Kas tuleb,
 või mitte? Sind ei jõua ära oodata.

Pjotr, ee, Pjotr!

Matrojona (läheb emale ja toimub
õnnega Anisjat ema poole). Noh,
 mis?

Anisja (tuleb rõõult alla, Matrojona
juurde). Ei ole.

Matrojona. Kas ja aga ka kõik läbi

stijid? ^{Maja} ~~Pirakita~~ all?

Anisja. Ka jäl ei ole. Kui mit-
tehaganikus? ^{õila} ronis ta linna
Matrjona. Etji, kõige suurema hoo-
lega etji. Nagu keelga lasku kõik
üle. Mina arvan, et ta täna nii
kui nii ära lured, — küüned on fini-
sed ja nagu nullakarva. Kas thee-
majina üleväl on, mis?

Anisja. Hakkab varsti venna.

14. stenõus.

Endised ja Nikita.

Nikita (tuleb teiselt poolt külgelt,
kui aga võimalik, jõudab hobusega
värava ette, ei näe Pjotri, emale).

Tere, emas, Kas kodus kõik terved?

Matrjona. Jumalale tänu, elame
pääle päevast päeva.

Nikita. Noh, kuidas peremehega
lugu on?

Matrjona. Täja, jäl ta istub. (Näi-
tab rõõu pääle.)

Nikita. Mis siis, las istub! Mis

mul jett?

Pjotr (arab filmad). Nikita, ee, Niki-
ta! tule õige liia! (Nikita lähel,
Anisja fofistab Matrojonaga)

Pjotr. Miks nii vara koju tulid?

Nikita. Ära kindlin.

Pjotr. Kas jilla tagast rida ära kind-
lid?

Nikita. Siin on kauge soita

Pjotr. Kauge? Kõrvalt on kaugem
pead nimelt soitama. Oleks ühe korra-
ga. (Anisja ei näita ermaft, kuulab)

Matrojon. Ah, pojake, miks ja pere-
mehe käsku ei piia täita? Pirences
on haige, loodab sinu pääle. Sina
pead nagu oma isa orjama, sooned
pingule tõmbama, orja, nõnda ma
sind käsiksin.

Pjotr. Siis sina õige, oh, too kartu-
lad wälja, naesid... o! - korjavad
läbi.

Anisja (ühele). Oota enne, kui lähen.
Jälle tahab kõiki enese juurest ära

ära saata, küllap on raha nüüd teinud
 enise käes. Tahab kühugi ära masta.
 Pjotr. Aeg tuleb - o-oh! Kartulaid
 maha panna, aga nad on ofalt
 mädaks-läinud. Oh, ei jõua enam!

(Tõuseb üles.)

Matrjona (jookseb rõdu pääle, taetab
 Pjotri). Wast tuppä wüa?

Pjotr. Wü! (Katab.) Nixita!

Nixita (pahalalt). Mida üis-weel?

Pjotr. Ma ei näe üis enam... Iwen
 täna... Anna mulle Jumala nimel
 andeks, anna andeks, kui ma sinu
 vastu pattu olen teinud... Iõna ja teo-
 ga, kui olen pattu teinud... Kõike
 juktus: Anna andeks.

Nixita. Mis jäl andeks-anda, inie
 ei oleme pattusid.

Matrjona. Ah, pojuke - lina wõta
 jüdarimise.

Pjotr. Anna andeks, Jumala nimel.

(Katab.)

Nixita (mohitelt). Jumal annab an-

Dets, Pjotri onu. Mul ei ole mingi ju-
 gust põhjust sinu päale kuri olla. Mi-
 na ei ole sinu poolt halba näinud.
 Sina anna mulle andeks, mina olen
 sinu ees waft lüüdlasem. (Nutab Pjotr
lähel muukhüües ära. Matrojona tee-
tab teda.)

15. etendus.

Nikita ja Anisja.

Anisja. O, mu waene pääkene! Ega
 ta jeda ilmaaegu pähe wõtnud, nä-
 ha on. (lähel Nikita juurde.) Mis ja
 ütlesid? et raha ^{maja} ~~poispa~~ all on
 ei ole jäl.

Nikita (ei wasta, nutab). Ma ei ole
 teina poolt midagi halba päale hää
 näinud. Aga mina, mis-mina te-
 gin?

Anisja. No, jäta. Kus raha on?

Nikita (wihastelt). A' kes jeda teab?
 Otsi ise!

Anisja. Mis, wäga halba pidamega?

Nikita. Minul on teinaft kahju. Kui

kahju. Kuidas ta nutma hakkas! E-ih!
Anisja Nüe, woi haledus-tuli pääle, on
källe, keda halededa! Tema pidus jind na-
gu koera, nagu koera ja praegu kaastis,
et jind majast ära aetaks. Kabetse pa-
rem mind.

Nixita. Ja mis jind siis kabetse-da?
Anisja. Lureb ära, pidab raha ära...

Nixita. Ära kardes, ei peida...

Anisja. Oh, Nixitake! Ta jaatis ee-
järel, tahab jellele anda. Kõda meile,
kuidas meie elada jääme, kui ta raha
ära annab. Mõneminu kihutavad nad
mind majast. Kui jina hoolitseksid.
Sina ütlesid, et ta eilähagänikuf ro-
nis.

Nixita. Nägin, et ta jäält tuleb, aga
kui ta ~~ta~~ pistis, kes teda teab...

Anisja. O, waeue pääsena, lähem, et-
sin jääl. (Nixita lähed cennale.)

16. etendus.

Endised ja Matorjona.

Matorjona (tuleb majast välja, lähed

trupilt Anisja ja Nikita juurde (so-
final). Kõhugi ära mine, raha on
teie käes, mina kobajin läbi, risti
näori küljes rinnal jaal.

Anisja. O, mu väene pääkene!

Matojona. Kui nüüd filmi lakti ei
hoia, otji lio harava hämma alt.
õde tuleb ja jumalaga!

Anisja. Kui kui nü tuleb, arimas te-
male ära. Mis teha? O, mu pääkene!

Matojona. Mis teha? A' lina waata
lira - themafin keeb, mine tee theed
ja wala teemale (sofinal) ja raputa
paberist koix walja ja josta talle
lisse. Kui ta tagetäie ära jost, lio
kõrba raha walja ära karba, ei
tunnista!

Anisja. O, kardan!...

Matojona. Lira ära haruta, te ruttu,
mina aga walwan õde, kui tarwis.
ära hoolitu ole, wõta raha walja ja
too lina, Nikita matas ära.

Anisja. O, pääkene, kuidas jeda tege.

ma hakkata ja... ja...

Matrojonä. Ma ütlen, ära haruta,
 tee, kuidas käjen Nivita!

Nivita. Mida?

Matrojonä. Siinä seija liin, istu muld-
 se pääl, kui waja tuleb.

Nivita (käega liinse). Kull need naesed
 ütlevad asju wälja. Koguni keeruli-
 seks ajavad. Wõtan teid. Minna õige
 kartulaid wälja tooma.

Matrojonä (peatab teid kättpidi). Ma
 ütlen, seija paigal!

W. etinbuo.

Enäijed ja Anjutka.

Anisja. Noh, mis?

Anjutka. Tä oli tütre juures aias, ta-
 leb koke.

Anisja. Kui ta tuleb, mis me teeme?

Matrojonä (Anisjale). Saad walmis,
 tee, mis käjen.

Anisja. Jfegi ei tea, midagi ei tea,
 pääs kõik segamini. — Anjutka!
 Mine, päike, wafkate juures, waff.

72.
on laiali jooksnud. (Arjutska lähed)
Oh, ei julge!

Matrojona. Mine ära, teemiasin kus-
tus ära, ma arvan.

Arisja. Oh, mu vaene pääkene! (lähed)

17. stendus.

Matrojona ja Nikita

Matrojona (lähed poja juurde). Nõnda-
keft, pojuke! (Ystus teina kõrval mull-
le pääle) Sinn aji ka waja läbi
mõelda, aga mitte niifamati.

Nikita. Mis aji?

Matrojona. A jee aji, kuidas-ku ilma-
ära elada.

Nikita. Kuidas-ilmias ära elada?

Juimejed elavad ära, nõnda minagi.

Matrojona. Wanamees sureb wiff tä-
na ära.

Nikita. Sureb ära, raku teina põrmule.

Mis mull keft?

Matrojona (kõneleb kõix jee aeg nõdu
poole waadates). Oh, pojuke! Kes-
elab, jee elu pääle mõlleb. Sün, marjake,

on palju tarkust waja. Kuudas-pina
 arwad, mina olen sinu asja pärast
 kõigis paigus ümberkolunud, jala-
 alt ära jooksnud, sinu eest suurepär-
 aga sinu pea mees, ära unusta siis
 mind ära.

Nixita. Ja mille eest ja siis suuresti?

Matroona. A sinu asja eest, sinu käe-
 käigu eest. Kui aeglasti ei suuresti,
 midagi ei saa. Kas jwan Moiskit-
 spi tunned? Ka tema juures käisin.
 Käisin hõljuti lüsi, teas, siendafin
 tetmale ühe asja ära, istufin natusse,
 hakkafime juttu ajama. Kuudas ühte
 asja, ütlen mina, jwan Moiskit-
 spa siendata. Näitufeko, ütlen mi-
 na, lesk nices-wottis, näitufeko, teise
 naise, ja, näitufeko, lapsi on ainult
 tütar siinse naise poolt, ja tütar
 teise naise poolt. Mis, ütlen mina,
 kui see mees ära sureb, kas wõib, ütlen
 mina. wõõras mees jeta leske ära
 wõtta ja sinna perimeheks-minna?

Kas võib, ütlen mina, see mees tütreid
 mehele panna ja ise pereüheteks jääda?
 võib, ütleb tema, ainult aga vaja,
 ütleb, palju raha, raha, üt-
 leb, võib seda asja korda seada, aga
 ilma rahata, ütleb, ei maafta tüksi-
 pagi!

Nikita (naerab). Ja mis sellest rääki-
 pagi, anna aga neile ainult raha. Ra-
 ha on kõikidele tarwis.

Matrjona. Noh, marjake, mina se-
 letajin sulle kõik asjad ära. Epiuene-
 asi, ütleb, sinu poeg peab selle küla
 alla emast üles kirjutama, selle tar-
 wis on raha vaja - wänimehi josta.

Nemad, sieti, liis panewad käe alla.

Kõik peab, ütleb, targu tegema.

waata liia (wõtub rätiku seest pa-
 buri wälja) paberi wõttin wälja, loe
 õige. (lisa oskaj. (Nikita loeb,
Matrjona kuulab.)

Nikita. Paber, teadagi, tähendab ot-
 sus. Siin ei ole juurt tarkust.

Matrojona. Aga fina kuula, mis juua
 maispeitth kaskis. Koige suurema
 hoolega, ütleb, tädikene, hoia jelle
 eest, et raha mitte käest ära ei lafi.
 Kui ta raha kätte ei saa, ütleb, ei
 lubata teda meest majast võtta.
 Raha, ütleb, paneb kõik rattad käi-
 ma. Waata siis, asi, pojuke, niikuib.

Nikita. Mis mul, raha on teina
 üna, teina hoollitsegu ka.

Matrojona. Kuidas fina küle, pojuke,
 kartutad. Kas siis naene mõtelda
 mõistab? Kui ta ka raha võtab,
 kuidas ta läbi mõtelda saab - naefe
 asi on muudugi teada, aga fina
 eled ikka mees, fina, õieti, võid
 ära peita ja kike muud. Sinul
 on ikka ära rohkem, kui midagi
 juttus.

Nikita. Eh, tee vaeste arusaamise
 ei ole juugi asjalik.

Matrojona. Kuidas siis mitte asjalik?
 Fina mata aga raha ära. Naene

jaab lül päka all olema. Kui wabest
 ehk noorima hakkab ehk nõnda,
 võib teid taltsutada.

Nikita. Wõtku teid, mina lähen.

19. stendus.

Nikita, Matrojona ja Anisja.

Anisja (jookseb kahwatanult majast
 välja nurga taga Matrojona juurde).
 Tema puhus olivadgi. Siin nad on.

(Näitab põlle all.)

Matrojona. Anna Nikita kätte, tema
 maasab ära. Nikita, wõta, mata ku-
 kugi ära.

Nikita. Mis liis, anna liis.

Anisja. O-oh, pääkene, ma ehk ije
 juba. (Läheb värava poole.)

Matrojona (haarab tema käest kimmi).
 Kuku ja lähed? Leiavad jind tarwis
 olevat, waata, õde tuleb, anna Niki-
 ta kätte, tema teab. Kui rumal ja
 oled!

Anisja (jääb kahevahel jisma). O, ma
 pääkene!

Nikita. Mis liis, amma pääle, pistan
Kuhugi.

Anisja. Kuhu ja pistas?

Nikita. Woi kardas? (Naerab.)
lo. etendus.

Endised ja Akulina (tuleb pesuga).

Anisja. O-oh, nü waehe pääkene!
(annab raha ära.) Nikita, waata ja.

Nikita. Mis ja kardas? Peidan nü
ära, et isegi ei leia. (Läheb ära.)
dt. etendus.

Matrojona, Anisja ja Akulina.

Anisja (seisab hirmunudult). O-oh,
kui ta...

Matrojona Mis, kas ära juuri?

Anisja. Wiist juuri. Ma wõffin raha
ära, tema ei tundnudgi.

Matrojona. Mine liise, näe, Akulina
tuleb.

Anisja. Noh, mina tegin pattu,
aga tema - ja mis rahaga...

Matrojona. Küllalt, mine liise,
näe, Marja tuleb ka.

Anisja. Noh, uskujün teda. Mis küll
jaab?... (Läheb ära.)

22. etendus.

Marga, Akulina ja Matorjona.

Marga (tuleb ühelt poolt, Akulina
teiselt poolt. Akulinale). Mina olek-
sin arimugi tulnud, aga tütre poole
olin läinud. Noh, kuidas vanamehe-
ga on? ära kurra tahab. või?

Akulina (pefu maha pannes). A!
Kes teda teab. Mina olin jõe ääres.

Marga (Matorjona poole näidates).
Kis see siis on?

Matorjona. Olen Sujevitt, Nikita ema,
Sujevitt, Kullake. Tere, koguni sõja
jäanud, vemmak. Jffe käis-wäljas.
Saada ääe jia, ütleb, left, ütleb...
o! Kas ei olegi jurnud juba?

23. etendus.

Enidifed ja Anisja.

Anisja (jookseb kistaga majast wälja,
haarab postist kinni ja hakkab hu-
luma). o-oh! o-o-o. jättis mind

maha - o - o - o - - maha jättis,
 o - o - o... lefeks... leinama... pani
 unad pilvad kinni!.....

25. etendus.

Enõised ja Külatäsi.

(Külatäsi ja Matrjona võtavad tein
käte alt kinni. Ukulina ja Marja
lähevad majasse. Rahvas tuleb.)

Lääl rahva hulgaft Kutsuge naefid,
waja pesta ja ehtida!

Matrjona (käinjid üles käänates).

Welt wift pajas. on? Thee mafin ka,
ma arwan, on weel täis. Aitan
mina kah!

(Besriie.)

Kolmas vaatus:

(Pjetri tuba. Talv. Kõigest vaatusest
 jäänud on üheksa kuni mööda lai-
 nud. Anisja istub lohakalt riides
 kangaspuude taga, Kudubid. Anjutka
 abju pääl. Mitritsh wana sulane.)
1. etendus.

Anisja, Anjutka ja Mitritsh.

Mitritsh (tuleb aegumööda pisje, wõtab
 riidest labti) O, Jõfand halasta! Mis,
 kas peremee kodu ei ole ? weel tulnud?

Anisja. Mida?

Mitritsh. Kas Nikita linnaft tagasi
 ei ole tulnud?

Anisja. Ei ole.

Mitritsh. Nagu näha, lööb lulli. O, Jõ-
 fand.

Anisja. Kas rebe all ära koristafid?

Mitritsh. A. kuidas muidu? Koik
 nagu kord ja kohus koristafin ära,
 algudega kätšin kinni. Ma ei arwanda
 ta niisamaati teha. O, Jõfand! halastaja

Nikola! (Urgitseb konna filmi) Olexo
juba üeg kodu-olla.

Anisja Mis tal waja rutata. Raha
on, löös tüdruuga lüsti, ma arwan...

Mitritsh. Raha on, niiko bis-mitte
lüsti liina. Miopäraft skulina lin-
na foitis?

Anisja. Küsi fina tema Käest. Mis
kuri teda finna weeti!

Mitritsh. Mis ta linna läks? Lin-
nas on kõine küllalt, kui aga seda
wa puru on. O, Jofand!

Anjutka. Mina ise kuuljin, una. Ma
estan, ütleb, lulle jalli, päris tõesti,
estan, ütleb; ise walid wälja, ütleb.

Ja kuidas ta unnaft weel ilufasti
niiduse päni: fannitist jaxi pani
jelga ja jidikati päha.

Anisja. Pöepoolst, tüdruku häbi
ulatab läweni, astus üle, mellest
läinud! Oh, fina häbitu!

Mitritsh. Säh! Mis jäl häbenenud?
Raha on, muid kui laje Käia. O

Jssand! Kas õhtust piia veel vara on.
(Anisja wainib.) Minna õige piia
joendama! (Ronib arju pääle) O Jss-
sand, Piha Maarja, Piha Nikola!

l. etendus.

Enõised ja Kõlataädi.

Kõlataädi (Tuleb siiski). Siin on ma ei
ole veel kodu tulnud, nagu näha?

Anisja. Ei ole.

Kõlataädi. Aeg oleks. Kas-ta wabest
möö trakterisse ei joitnud? Ode Tek-
ca ütles, huldikene, jääl seilab palju,
palju jaamisid linnaft.

Anisja. Anjutka! Ae Anjutka!

Anjutka. Mida?

Anisja. Joorse linna, Anjutka,
trakteri juurde, waata järele. Kas-
ta wabest purjus pääga linna ei joit-
nud.

Anjutka (hüppab arju päält maha,
pääl siidid jelga). Kõhe!

Kõlataädi. Ja Ahulina wõttis kaaja?

Anisja. Muidu ei oleks ju asja joita.

Tema pärast leitigi kõik asjad tarvis olevat. Panna waja minna, ütles, jõulendi jaanise päew, — aga kõik ainult tüdruk weab teda.

Külataädi (wangutas päd). Mis jäl weel kõnelda! (waihus.)

Anjutka (uusi päd). Ja kui ta jäl on, kas midagi ütelda?

Anissa. Siin waata ainult, kas ta jäl on!

Anjutka. No midugi. Mina käin kaksu ära! (Läheb.)

3. etendus:

Anissa, Mitriitsh ja Külataädi.

(Pikk waihusine.)

Mitriitsh (rõõseb). O, Jofand, kalas-taja Mikela!

Külataädi (kohkub). Oh, kuidas ära heidutas! Kes see siis on?

Anissa, Mitriitsh, — julane.

Külataädi. O-o-h — Kaksu ajas üleibu! Mina olin Koguini ära unustanud. No, kuidas, naabrinõssik, kõneld-

Pakse, et kuulinal kof-lased kaimu?
 Anisja (ronib kangaspuude tagast
 wälja ja istub laua juurde). Doodlo.
 weft pidivad tulema, aga, nagu nä-
 ha, on neil ka kõrvad, pidivad tulema
 ja wait, nõnda jäigi aji soiku. Kelle
 liis siige himu?

Kõlataädi. Aga lifunowid Sujewift?

Anisja. Saadfiwad kuulama, aga
 kah ei lainnud kaubad kokku. Tüma
 ei wõta vastu.

Kõlataädi. Tarwis sleks-aga koduift
 ära anta.

Anisja. Ja kuidas weel tarwis! Ei
 tea, Kõlataädi, kuidas majast wälja
 saada, aga aji ei õnnesta. Tüma ei
 taha ja küdruk ka ei taha. Ei ole
 weel, nagu näed, himu lestitõõmi-
 left ümra kallikefuga tafa.

Kõlataädi. O-i-i, pattu! Mida ära
 mõtelda ei wõi. On ju päälegi wõõ-
 ras-ifa temale.

Anisja. Eh, Kõlataädi. Wäänafiwad

mind nii ilufasti võrvuõitse, et üteli-
 dagi ei mõista. Punnalast pääst
 ei pannud midagi tähele, ei mõeld-
 nud midagi, nii lausungi mehele.

Mitte kübitgi ei aimanud, aga
 neil oli juba jõpous.

Külataedi. O-o, mispaganu lugu!

Anisja. Ee dafi, näen, hakkavad roh-
 kem minne eest hoidma. Ah, küla-
 tädi, kui vilets on mul, kui vilets
 on minu elu. Kui ma veel teada
 ei arinastaks...

Külataedi. Mis jääl veel kõnelda!

Anisja. Ja valus on, külataedi, tema
 poolt ülekohut kannatab. Oh, valus.

Külataedi. Mis, kõneldakse, et ka
 kerge käega olla?

Anisja. Koix juhtub. Enne oli pur-
 jus pääga waganu; lei waremalt,
 aga ikkagi olin ma temale armus,
 aga nüüd, kui unast purju joob,
 siis nüüd kui tüxib minnu kallale,
 jalgaõega tahab ära jõtkuda. Tõnna

haaras kättega jumeate palmikuste, hä-
 ravaevaga järvi lahti rabelena. Ja
 tüdruk on hullim kui üs... Kuidas
 küll nii kussa halja taeva all on.

Külataäi. O-o-o! Naabrinoorik, ja
 oled päris-kaige, nagu ma näen!
 Kuidas ja ka kannatad; võtgid waege
 wastu, aga tema well nõnda mõni-
 tab sinu. Miso ja lüü teda ei talgluta!
Anisja. Oh, armas külataädike! Mis-
 teen ma sinu lüüdamega. Kui walju
 ka küll õnnis-wandumee oli, aga ik-
 kagi pöörasin ma nõnda, nagu taht-
 lin, aga siin ei saa, külataädike. Kui
 ma teda näen, kaob kõik lüüdamee
 päält. Ei ole mul tema wastu ka
 ühtegi julgust; käin tema ees, nagu
 märg kanapöög.

Külataäi. O-o, naabrinoorik! Sind
 on nähtawasti ära tektud. Kõneldak-
 se, Matrojona ajawat niisuguseid asju.
 Küllap wist tema.

Anisja. Ma ifegi arwan seda, külataäi.

Sest küll on mõniste meel paha. Pa-
 hassin oma meelest teha puruks-ki-
 kuba. Aga kui teha näen, ei jõanda.
Külataki. Muudugi ^{arv} tektud. Palju selle
 aega raja, helkine, et inimest ära
 näidada. See p see on, waatan sinu pää-
 le, kuhu endine trisju jäänud.

Trisju. Jalad nagu niined kokku
 kuivanud. Aga waata selle lolluse
 kulinä pääle. Oli tüdruk nagu
 lartõ, lohvakas, aga waata nüüd.
 Kuft see kõik tuleb. Ja kuidas ta teha
 wälja on ehitud. Kõhewile aetud,
 ülespuhutud nagu mull weel pääl.
 Ehk küll pool aruga, aga paha on
 meele wõtmud: mina olen perenaene,
 ütled. Maja on minu. Jja tappis-
 gi mind ternaga paari panna. Ja
 kui kuri, juunal halasta. Kui jüdan
 täis läbed, siis kifub wõi elgi katu-
 felt.

Külataki. O-oh, küll on sinul elu,
 naabrinna, kui waatan. Juinused

weel Kandaad ka. Nad on rikkad, itel-
Darse, aga, oh ja huldskene, ka Kulla
korral jooksewad pifaraad, nagu naha.
Anisja. On küll põhjust Kade olla.
ja see rikkus kaob kõik niijamati
tuulde. Pillab raha, mis kole!

Külataadi. Aga mis ja, naabri-
noorik, mis lahkjad minna? Raha
on minu oma.

Anisja. Kui ja kõik teadid! Ma
tegin ühe wea.

Külataadi. Mina jinn afernud,
naabrinoorik, lähesjün otsekohes maa-
ülemä juurde. Raha on minu oma.
Kuidas võib tema pillata. Niisugust
diguft ei olegi.

Anisja. Selle pääle nüüdse ajal ei
waadata.

Külataadi. Oh, naabrinoorik, kui
ma jinn pääle waatan, küll ole
ja lõdwaaks jääwad.

Anisja. Lõdwaaks, Kullake, koguni
lõdwaaks. Wõrku on ta minis mäsi-

29
nuo. ja mina je ei tea midagi.

O-o, mu väene pääkene!

Külalädi. Keegi wiff tuleb? (Kuu-
latal. Uks tehtakse lahti ja Akim
astub liige.)

4. etendus.

Endised ja Akim.

Akim (lööb risti ette, raputab
wiffid lumest ja wõtab rüüsi seljast).
Kahju sellele majale! Tere! Tere,
tütreke!

Arisja. Tere, taadikene! Kas ko-
gust tuleb?

Akim. Mõtlesin, jälle, lähen, õieti,
jälle poja poole, poja poole. Lähen
ei tulnud wara wälja, joim lõuna
ära, õieti, tulin, aga, näe, lumine
jälle, raske, käia, raske, sellepärast,
jälle, jäingi liijaks, õieti. Kas
poeg kodus? Poeg kodus wõi?

Arisja. Ei ole, linnas.

Akim (istub pingi pääle). on tuma
poole asja, jälle, asja. Käikisin,

äieti, temale toona, jälle, äieti, omast
 hädaft, hobusekont löppis-ära, äieti
 hobusekont. Tärwis, jälle, üko hobuse-
 kont, elgu misjuguine ta on, hobuse-
 kont muuretteda. Waat' jellejäraft,
 jälle, tulingi, äieti,

Anisja. Nikita rääkis; kui kodu
 tuleb, peate aru. (Täues üles, lähel
akju juures) Loo õhtuleiba, kui ta
 jäni tuleb. Mitriifh, ae Mitriifh, tu-
 le õhtust sööma.

Mitriifh. O, Jofand, halastaja Nivola!

~~Skim~~ Anisja. Tule sööma!

Kulatädi. Mina lähel ära, jumala-
 ga! (Lähel ära)

5. etendus.

Skim. Anisja ja Mitriifh.

Mitriifh (ronib alla). Ei pannud tä-
 helegi, kui magama jäin. O, Jofand,
 püha Nivola. Pere, Akimii onu!

Skim. Ei! Mitriifh! Kuidas jina
 liis, äieti, jälle....

Mitritsh. olen Nikita juures lulafeko,
linu poja juures teenin.

Akim. Kas näe! Süis, jälle, jula-
feko oled, poja juures. Kas näe!

Mitritsh. Muieku teenisin linuas kaup-
mehe juures, aga jälle jöin eimast ära
Noh, tulingi külasse ei ole kurgid
ulualust, noh siis kauplesingi lula-
feko. (Häigutab.) O, Jofand!

Akim. Mis süis, jälle, see Nikitshaa,
mis teeb? Töö, äieti, tea, kui suur,
et lulafe, äieti, jälle, lulafe need wõttis-
tis?

Anisja. Mis töö? Seni fai korda,
aga nüüd ei ole tal enam see mõttes.
Jellep lulafe wõttisgi.

Mitritsh. Raha on, mis tal süis....

Akim. See on, jälle, ituaaegu, waat,
see on, jälle, koguni ituaaegu. Jläma-
aegu on see. Laiskus, äieti.

Anisja. Koguni laifaks, laifaks
täinud, et päris häda!

Akim See p see on, jälle, arwad, et

parem jälle, aga, äieti, pahem. Rikku:
 feja lähel kinnine raisku, raisku
 lähel.

Mitritsk. Kää elu ajal keeragi rais-
 ku, mis ei pea kää eluga raisku
 minema! Kõina, näitufeks, kuidas
 kää elu pääl keerutafin. Kõtm nädal-
 lat join nõnna et walget päewa ei
 näinud. Wümmafed püksid join ära.
 Ei olnud enam midagi, jästfin järele.
 Kõind andlin töötufe. Mingu tapoogu.
Akim. Aga jinn naene, äieti, kus see
 fiis on.

Mitritsk. Minu naene, wemmas, see
 on oma koha pääl. Linnas kooftu-
 istub. Tore päälegi teine, üks film
 walja löödud, teine finifeks ja wah-
 lituine wiltu kääratud. Ja kaine,
 wotku teba tühi, ei ole kunagi.

Akim. O-o! Mis see fiis on?

Mitritsk. Kuhu fiis joldati naene min-
 jale peab minema? Tä on oma ko-
 ha pääl. (waikus.)

41
Akim (Anisja). Kas see Nikita,
jälle, linna midagi viis? Müüa,
õieti, midagi viis?

Anisja (Katab lauda ja pakub liina).
Tühjalt jõitisi. Raha järele läks, pan-
gast raha võtma.

Akim (jõob). Kuhu teie liis teada,
tähendab, raha, õieti, ära tarvitada
tahate, seda raha?

Anisja. Ei, mis ei puuta. Ainult
kaks või kolmkümmend rubla; tali
nõuajal, liis tarvis wälja võtta.

Akim. Tarvis wälja võtta? Mida teff
liis wälja võtta, jälle, rahast, õieti?
Päna, jälle, võtad, kumme, jälle, võ-
tad - niivõisi, jälle, võtadgi kõik wälja.

Anisja. Siin jast pääle. Aga raha
on kõik alles.

Akim. Alles? Kuidas, jälle, alles?
Siin võtad teada, aga tamma, jälle,
alles. Kuidas liis, raputa liina, jälle,
jahu, ütlemine, jälle, jalve, või aita,
ja võta siin jäält jahu, viis, kas-

tema siis, jälle, alles jääb? Tähenõuab,
 si ei ole õige, petavad nad. Siin kuu-
 la järele, muutu petavad siin. Kuivas
 siis alles. Siin, jälle, võtad, aga ra-
 ha alles!

Arstija. Mina seda ei tea. Meile an-
 di see sõnad juan Moiskiisth nõuu. Pan-
 ge, ütled, raha panna ja raha siin
 alles ja protsenta saate.

Mitritsh (on jäänud lõpetanud). See on
 tõsi. Ma elasin kaupmehe juures.
 Mendel on ikka nõnda. Pärast raha
 siin ja muga ise akna peal, võta
 muist kui.

Arstija. Jumalik, jälle, mis sa saäl rää-
 gid. Kuivas siis, jälle, võta muist kui,
 lina, jälle, võta, aga nõmad, siin,
 jälle, kelle käest siis nõmad, jälle, saa-
 vad, jeda raha?

Arstija. Pangast antakse raha.

Mitritsh. Mis see on? Naesterahvas
 inimene, tema ei saa jagu. Siin
 waata siia, ma teen sulle kõik selgeks.

Siina pea mees. Sul on, ütlemine, raha,
 aga mul on, ütlemine, kevade kätte tul-
 nud, põllud on tühjad, külviseemid ei
 ole; wõi maasjad on makssta. Nüüd
 mina wotan ja tulen siin juurde
 akim, ütlen, anna kümme rubla,
 koristan wilja kokku, annan sulle
 Mikklipäevaks tagasi ja panen sulle
 lahkuks eest tünnu wilja kokku. Siina,
 ütlemine, näed, et minu käest midagi
 saada on: hobuse luu, wõi lehma mul-
 likas, siina ütled sellepärast: Kaks
 wõi kolm rubla anna mulle lahkuks
 eest ja aji ruubi. Minul on loög kae-
 las, parata ei ole midagi. Hüwa, üt-
 len mina, ja wotan kümme rubla
 wastu. Tuleb sügise, mina toon raha
 ära ja siina koorid minu käest kolm
 rubla rohkem.

Akim. Aga see ju tähendab, jälle,
 takimehed, konda, jälle, teevad kowe-
 ruft, kuu keegi, jälle, juunala ära
 unustanud on, siiti, see, siiti, ei ole õige.

Mitrieff. Kaminata. Kohe tuleb veel
 Anisja jukka. Sina pea mules, pra-
 gu. tähendab, Tegid sina nõnda,
 Koorijid, mind, tähendab, aga Anis-
 jal on, ütlemine raha peistas. Pal ei
 ole jeda Kubugi panna, päälegi naes-
 terahwa aji - ta ei tea, mis sellega
 pääle hakata ja tuleb lina juurde,
 Kas ei võiks, ütleb, ka minu raha
 pääle kaju saada. Miks mitte, võib,
 ütled sina. Ja nüüd sina ostad. Tulen
 minna jälle luvul. Anna, ütlen, jälle
 kümme rubla, küll ma lakkuse eest.
 Sina karutad nõnda: kui naht mul
 veel mitte paris maha osetud ei ole,
 võib veel mülgida, ja annad mulle
 Anisja raha. Aga, ütlemine, kui mina
 pumpaljas olen, ei ole kamba alla
 panna midagi; sina, tähendab, mõt-
 led järele, näed, et minu käest midagi
 võtta ei ole ja lausud kohe: mine,
 minnas, jumala nimel, ja otse kelle-
 gi teise wälja, jälle annad ja laenad

oma ja Anisja raha välja, koorid seda. Seejaguine see päris paark enigi. Nii see keeru küis. Kaval tükk, vennas!

Akim (ärevusega juttudes). Ja, mis see siis tähendab? See tähendab, jälle, selge jõledus! Talumehed, jälle, teevad nõnda, aga talumehedgi, jälle, peavad seda palkuks. See, jälle, ei ole õige, ei ole õige, tähendab. Jõledus on see. Kuidas need koolitatus mehed, jälle...

Mitroff. See on neil, vennas, kõige armu-
 jann asi. Siin pea mees. Kui keegi
 rüüal on, või naesterahvas, ja ise
 ei oska raha asja pääle panna, siis
 viib ta panna, aga nüüd, võtku
 neid see ja teine, võtavad vastu ja
 nõõrivad selle rahaga rahvast. Ka-
 val tükk!

Akim (shates). Eh, kui vaatad, jälle
 ilma rahata, jälle, häda, aga rahaga,
 jälle. Kaks korda hullum. Kuidas see
 siis on, Jumal käib teid teha ja wae-
 wa näha. Aga lina sieti jälle panid ra-

ha pankka ja magaga, ja raha kind,
 öieti, jälle, teidab, kurna fina külje
 pääl lamad. Jõlidus on see, öieti, ei
 ole öige see.

Mitritsh. Ei ole öige? Sellest, nennas,
 tänapäev ei küpita ja kuidas veel
 teist paljaks näörivad! See see on
 ja nõtka see on.

Akim (ohkav). Ja, nagu näha, viina-
 ne aeg, jälle, on käes. Waatafin pääl,
 jälle, neid wäljakäigukshtafid kin-
 nas. Kui tööga nende juurde jõud-
 lime, tähendab. Wälja poleritud, wäl-
 ja poleritud, öieti, nagu trakter,
 wälja seatud.

Aga kõik tühi, kõik tühi! Oh, jumala
 la on nad ära unustanud. Ära unus-
 tanud, tähendab. Oleme, oleme jumala
 ära unustanud, jumala. Mituma, tü-
 reke, köht on täis, ei taha enam.

(Kõnib laua tagant wälja Mitritsh
 ronib ahju pääle.)

Arisja (wüb söögi nennusid ära ja sööb).

Kui jagi teda manitseks, ütelda on
hääbi.

Akim. Mida?

Anisja. Nõnda, iseenesest.

b. etendus.

Ürdifid. Anjutra (tuleb
sisse).

Akim. a! Tark tüdruk! Jaska talle-
fad! ära kulumineid oleo küll.

Anjutra. Ja, külm hakkas, mis-kiir-
mus. Tere, wanaija!

Anisja. No mis? Jääl?

Anjutra. Ei ole. Ainult Andriani
oli liinast jääl, ütles, et need wad
liinad, trahteris näinud olla. Jha
olla, ütles, purjus-mis-purjus.

Anisja. Kas liina tahad ka? Jäh.

Anjutra (läheb akju juurde). on aga
külm. Käes pärio kangeks jäämisid.

(Akim wõtab jalgu lahti, Anisja
sefeb jõogi näinud.)

Anisja. Jha.

Akim. Mida ütles?

Anisja. Kas Marina hästi elab?

Akiri. Ei ole wiga. Elab ka. On teine, jälle, tark, waguine naepkene, elab, sieti, jälle, ja teeb tööd. Ei ole tüfeli wiga midagi, sieti, tofine, hoolas, jälle, ja alandlik; naepkene, teine, sieti häda midagi, sieti.

Anisja. Aga räägitakse, teie külalt, üks Marina mitte sugulane tahtu mitte Akulinat kofida. On midagi kuulda?

Akiri. Need on Mironowid? Naepid lobisewad nagu midagi. Ei olnud, sieti, aru saada, jälle. Kindlasti, sieti, ei tea üra jeda, jälle. Wanadmoorid rääkijwad nagu. Aga minu pää ei pea kimmi, ei pea kimmi jälle. Aga mitte mitte, Mironowid, jälle, on rahwas, sieti, jälle, häda midagi.

Anisja. Ma ei tea sugugi, kuidas teda uudem mittehe jaoks.

Akiri. Missäpäraft?

Anjutka (kuulab). Tulivad!

Anisja. Ära puutu neid! (Pöfel lu-
fikaid dafi, itua et pääd kaanaka)

7. etendus

Endised ja Nikita

Nikita. Anisja, naene, kes on tulnud?

(Anisja waatab üles, pöörab päi ära ja
waivib).

Nikita (ahwardawalt). Kes on tulnud?
Wõi oled ära unustanud?

Anisja. Jäta tembustamine! Tule tuppa

Nikita (weel kurjemalt). Kes on tulnud?

Anisja (läheb tema juurde ja wõtab tal
käest rinnu). No, mices - on tulnud.

Tule smeti tuppa...

Nikita (tõrjub wastu). See p see on.
Mees, aga kuidas mehe nimi on?

Räägi õigesti!

Anisja. Wõtku jind - no Nikita!

Nikita. See p see on! Rumal - isa
nime pidi nimeta!

Anisja. Akimõõh. Noh!

Nikita (istub weel ukse pääl). See p
see on! Ei, jina ütles, kuidas püünimmi on?

Anisja (naerab ja weab kättepidi).
Tšhilikin. Kuidas unnaft terebako
teeb!

Nikita. See p see on! (Koiab unna-
pidast kinni) Ei, sina ütles, mislu-
guse jalaga tšhilikin tuppa astus.

Anisja. No, jäta - ära kütmetad.

Nikita. Ütle, misluguse jalaga ta
astus. Pingimata pead ütleva.

Anisja (enepile). Mille ajab pahaks.
No paterna jalaga. Püs-tule meedi.

Nikita. See p see on.

Anisja. Sina waata siige, kes talmed
on.

Nikita. Jja? Noh, ruina wanemaid
ei põlga. Wanemat wotan aamuga
wastu. Tere, jja! (Kumardab tema
poole ja annab kätt) Tere tulemast!

Akintu (ei wasta). See wiin, see wiin,
jälle, mida teeb! Jõledus!

Nikita. Wiin? Et jooma olen? Selles
olen täitja lüüdi, jüin sõbraga, joomis
enne.

Anisja. Kas lähed magama woi?

Nikita. Naene, kus-ma seisan, ütles!

Anisja. No-kia küll, mine magama.

Nikita. Mina joon veel ifaga theed.
Pane theemajin üles! Akulina,
tule liig!

8. etendus.

Endised ja Akulina.

Akulina (ühkesti riides, lähed astetud
asjadega Nikita juurde). Mida ja mis-
kõik laiali pildunud oled? Kus loim
on?

Nikita. Loim? Loim on jäl! Ei,
Mitsitsh! Kus-ja jäl oled? Maga-
ma oled jäänud? Mine wõta hobune
lahki!

Akim (ei näe Akulinast, waid waa-
tab poja päale). Mis-ja kõik ära
ei tee! Wanamees, jälle, ära wäsinud,
nõut pekonud, jälle, aga tema, jälle,
käratsh. Wõta hobune lahti! Ptui!
Jõledus!

Mitsitsh (ronib akju päält maha,

157.
tõmbab wildid jalga). Oh, Jofand, ha-
lasta! Kas hobu on muu on woi? Oled
ta sulle ära ajanud, ma arvan. Jh,
jõugu teha farwik, kuidas täis lakku-
nud! Kuni kaclaini. Oh, Jofand, oh,
püha Nikola! (ujab kaaluka selga ja
läheb üle.)

Nikita (istub). Siira, ja, ära pane
mulle jeda pahaks. Olen joonud, tafi,
mis-jaäl teha? Kanagi joo. Ökr-
le? Aga siira ära pane pahaks.
Mida müid mitritih? Siira ei saa
koojaks, tema wotab hobuse lakti.

Thisja. Kas ikka tõesti theemajin
üles panna?

Nikita. Muidugi pane! Jfa on
tulnud, ma tahan temaga rääkida,
temaga kheid jura. (akulina) Kas
asjad kõik liise toid?

akulina. Asjad? Omad wotjin ära,
muida in kõik faanis. - Nae, se
sein, se ei ole minu. (wiskab sulle
lausa pääle ja paneb asjad kasti.)

Anjutka waatab, kuidas Akulina asju
ära paneb; Akim ei waata poja pääle
ja paneb jalgrätiku ja wiifused koju
pääle)

Trisja (läheb kuumajinaga ära). Hlegi
kast tairo — weel ostis juurde.

4. etendus.

Akim. Akulina. Anjutka. Nikita.
Nikita (teeb kaine näo). Siina, ja,
ära ole minu pääle pahane. Sa arwad,
ma olen purjus? Mina woin kõik,
jelleparast joo, aga pea aru! Ma woin
sürga, ja praegu juttu ajada. Kõiki
asju maletan. Palkid raha jääda,
kõhupõkent lõppis ära, maletan.
Seda wõib kõike. See on minuul wäike
afi. Kui paratu luurid linnu raha
tarwis oleks; lüis peaks otama, aga
minu woin kõik. Siin on!

Akim (kallutab iksa oma jalatõmbide-
ga). Ah, pois, jälle, ~~ke~~ kewadine tee,
jälle, ei ole kellegi tee!

Nikita. Mida ja tahad ütelda?

Purjus- inimelega ei maksa küneldada?
 Kuid sina ära kardad, joo me veidise
 tšeed. Mina võin kõik, kõik asjad
 võin jooke ajada.

Akiim (rangutab pead) ö-ö-ö-ek!
 Nixita. Raha, see on linn. (otšib tar-
 kust rahavoti wälja, segab puberi raha-
 fid ja wõtab kümme mudalife wälja)
 Jah, hobust osta! Wõta hobust osta,
 mina ei saa ifa ära unustada.
 Miigil tingimisel ei jäta hädasse,
 ifa ju. Nah, wõta! Wäga lihtsalt,
 mul ei ole kahju! (Läheb Akiimi
 juurde ja topib talle raha pihku,
 Akiim ei wõta raha.)

Nixita (haarab tal käest kinni).
 Wõta, üteldakse sulle, kui ma annan,
 ei ole mul kahju.

Akiim. Mina ei wõi, sieti, jälle, wõt-
 ta, ja ei wõi, jälle, piiruga küneldada,
 left, et, sieti, jälle, lina praegu kelle-
 gi inimene ei ole.

Nixita. Ma ei jäta. Wõta! (Topib aki-)

niide raha pikku.

10. tein...

Endised ja Anija.

Arvija! tuleb liige ja jääb jessina).
 Jina wota omi. Tä ei jätaju enne
 jäule.

Akim (wotab raha, pääd wängutades -
wastu). Eh, ju wiiin! Ei ole kellegi
 minime, siiti...

Nikita. Nonda, nonda on parem.

Kui annad tagasi - annad, kui ei anna -
 Jofand jinnuga! Niifugune ole
 minna! (Näeb akulinaat.) Akulina,
 näita siie linna kauppa!

Akulina. Mida?

Nikita. Näita linna kauppa!

Akulina. Linna kauppa? Mida saff
 näidata? Ma pändölin juba ära.

Nikita. Wota wälja, ütlen ma, an-
 jutka tabab hämmellega waadata.

Näita, ütlen ma, anjuskale. Tee
 omi fall lahti. Anna lisa!

Akim. O. oh, wastix on waadata!

(Ronib abju pääle.)

Akulina (võtab välja ja paneb abju laua pääle). Noh, näe, mis jäl jüüwaadata on?

Anjutka. Oi, kui ilus! Ei ole sugugi Stepanida omast halvem.

Akulina. Stepanida omast? Kuhu Stepanida oma selle vastu kõllab?

(Klawaks - nimmes ja Lahti karutades.)

Waata õige liia, kui bää nie...

Prantjufe.

Anjutka. On aga jits, tubli! Maafhal on nüürgune, kuid selle oma on heledam, liinife põhja pääl. See on hõimuis ilus.

Nikita. See p see on! (Annisja lähel pahaselt jahvrisje, tuleb tooru ja laudlinaga tagasi ja lähel laua juurde.)

Annisja. Kuid küee, nüüd laotavad!

Nikita. Siia waata õige liia!

Annisja. Mida ma waatan? Kas ma ei ole näinud, wai? Korista ära!

(Lükkab käega jalli põrandale.)

Akulina. No, mida ja pillud? Sa pillu.

ema asju! (Tõstab silko.)

Nikita. Anisja! Waata ette!

Anisja. Mis mul waadata?

Nikita. Sa arwad, ma olen jind ära unustanud? Waata tüia! (Naitab ukki ja istub talle pääle) Siin jaoks linna-koff. Aga Luni ära. Waene, kus ma istun?

Anisja. Jäta hooplemine! Ei karda mina jind. Mis ja arwad, kelle raha ja pillad ja kelle rahaga ja oma raswakanile kingitufi ostad? Minu rahaga!

Akulina. Muudugi jinn! Tahfid ära warastada, aga ei jaanud! Mine ära! (Tahab mööda minna, tõukab.)

Anisja. No mida ja tõukad? Ma sulle tõukan!

Akulina. Tõukan? Puntu aga! (Lük-
kab teda kehaga)

Nikita. No, naigid, naigid! Saab. (Lüüab nende waheli.)

Akulina. Tükib ka! Oleks-paremi

vait ja peaks ümje teada. Sa arvad,
ei teata viift?

Anisja. Mida teatatakse? Ütle, ütle,
mida teatatakse?

Akulina. Ühte firmu tegu tean.

Anisja. Wana libu, elad võõra me-
hega!

Akulina. Aga mina saatsid oma
mehe teise ümna.

Anisja (Karjab Akulinale kallale)
Lorad!

Nikita (korab tagasi). Anisja! Üra ole-
umustand!

Anisja. No mida sa kollitad? Ei karda
minu firmo!

Nikita. Wälja! (Pöörab Anisja ümber
ja likkab wälja.)

Anisja. Kuhu ma lähen? Ümna ei lähe
ümmast majast wälja!

Nikita. Wälja, ütlen ma! Ja hoia,
et sa kuhugi ei lähe!

Anisja Mina ei lähe. (Nikita likkab,
Anisja nutab ja karjub ümjeff kinni)

hoides). Mis ju siis on, unast unast
mifatakse karjapidi wälja? Mis ja,
mõrdüks, teed? Anwad, et siin paale
kohut ei olegi? Oota aga, lina!

Nikita. No, no!

Anisja. Wallawänimajuurde, koodni-
ku juurde lähen.

Nikita (lühkub wälja). Wälja, ütlen
ma!

Anisja (ukse tagast). Ma poon unast
üles!

11. etendus.

Nikita, Akulina, Anjutka, ja Akim.

Nikita. Ära karba.

Anjutka. O-oo! Äm, armas, kallie-
muke! (Nutab.)

Nikita. Vagu mina teda wäga kar-
paxin! Mida ja nutad? Kull ta ju
tagasi tuleb. Mine waata theemafina
järele. (Anjutka läheb wälja.)

12. etendus.

Nikita, Akim ja Akulina.

Akulina (Konjab astetus asjad kokku

ja paneb ära). Nää nurjatut, kudas
 lõppfina hakkas! No eota lina,
 ma loigun tal jaxi puruks! Põõfina,
 loigun puruks.

Nõkita. Ma viskasin ta wälja, mi-
 da ja siis weel?

Akulisa. Mue falli määris ära. Põõ-
 fona, lita, kui ta ära ei oleks-lai-
 nud, oleksin ma tal silmad pääst
 wälja krastinud!

Nõkita. No jäta wihaastamine.
 Mida ja siis wihastad? Kui ma
 teda armastassin.

Akulisa. Armastassid? Kuo nuid
 asi armastada, niisugune tõntona-
 gu! Oleksid tema jekasid maha jät-
 nud, midagi ei oleks olnud. Oleksid
 tema kuo kurat ajanud. Aga maja
 on ikkagi minu oma ja raha on
 minu oma. Mina olen ikkagi pere-
 naene, ütleb. Perenaene! Mis pere-
 naene tema mehele on? Kingerõõtja
 on ta, waat mis ta on! Siinuga teeb jõafama.

Nivita. Oh, naeste lõugu ei jõua millega-
gi kinni toppida! Jä ja ei tea, mis
ja korad.

Akulina. Ei, tean. Mina temaga ühes
ei ela! Kihutan õust välja. Tema
ühes minuga elada ei woi. Perenaene
käh! Kellegi perenaene ei ole ta; wangi-
majas on tal aje!

Nivita. Saab juha. ~~Mis~~ Mis-lul. temaga
jagada on? Siin ära tema pääle waa-
tagi! Minu pääle waata. Mina olen pere-
mees. Mida tahan, seda ka teen. Teda
arastan ei arinasta, jind hakkajin arinas-
tama. Arinastan, keda tahan. Minu
wõimus. Ja tema on kui wang. Tema
on minul näed kus! (Näitab jalgade
alla) Eh, hämmarikat ei ole!

Ahju pääl on faiad,
Ahjuangus-puder,
Meie lü Elaine,
Meie rõõmsad olene,
Tuleb aga surmatund,
Sis-ära sureme.

Ahju pääl on jaiad...

13. stendus.

Endised ja Mitritsh.

Mitritsh (tuleb liise, wõtab rüüdest lah-
ti ja ronib ahju pääle). Naefid, nagu
näha, jälle kaskelunud! Natuke üks-
teisel karwus olnud. Oh, Jofand, oh,
kalastaja Mikola!

Akinn (istub ahju ääre pääle, ostib
jalgrätikuid ja wiisid wälja ja paneb
jalad kinni). Roni mööda, roni nurka.

Mitritsh (ronib). Jikka weel ei jõua
ära jagelba. Oh, Jofand!

Nikita, osti wien wälja! Joome theega.

14. stendus.

Endised ja Anjutka.

Anjutka (tuleb liise, akulina juurde).
Tädi! Theemafin keeb üle.

Nikita. Aga kus ema on?

Anjutka. Tema seisab eskojas, ru-
tab.

Nikita. Koh, üs-kutju teid, käse
tal theemafin liise tuma. Ja osti, aku-

lina, taspid.

Akulina. Taspid' seis- mitte. (toob
taspid.)

Nikita (wõtab viina, saiaid ja huringad
wälja). See on, tähendab, nulli enesele,
siin on naifile loim, lambioli on jääl
estkojas. ja siin on raha. Jaa. (wõtab
arwetaholi.) Kõhe arwan kokku. (küa =
Kab rōngaid.) Nijujahu kaheljakümneid
kopikat, paastuoli... Jfale kümme
rubla. Jaa! tule tšee jooma. (wai-
kus. Ukirm istub ahju pääl ja māo =
lib wiifunoorid.)

õitendus:

Endid ja anisa.

Anisa (tulib hüemafinaga). Kuhu
ma pään?

Nikita. Pane laua pääle. Mis, kas
käifid wallawancina juures? Noh,
näed, räägi, aga hoia ka keel harru-
maste taga. Noh, jäta wikasamine.
Jstu, joo. (Kaldata talle klaafi viina)
ja siin on siin linnakoft. (annab

rulli, mille pääl ta istus; Anissa wõ-
tab wainides wastu ja wangutab pääd.)

Akim (ronit maha ja ajab kofuka
jelga. Püüeb laua juurde ja paneb pabe-
ri raha (laua pääle). Tah, oma raha,
pane ära.

Nikita (ei näe raha). Kuhu ja lähed,
et müüakse pained?

Akim. A lähem, lähem ära, oieti,
jääge jumalaga. (tootab müügi ja wõ.)

Nikita. Tah sulle! Kuhu ja siis ei
ajal lähed?

Akim. Mina ei wõi, oieti, jälle, teie
majas, jälle, ei wõi, oieti, olla, olla
ei wõi. jumalaga.

Nikita. Kuhu ja siis lähed, itma et
theadgi jooko?

Akim (käidab wõ ümber). Lähem ära,
left siinuga, oieti, ei ole lugu häa, oieti,
jälle, ei ole, Nikitake, majas lugu häa,
ei ole häa. oieti, ja elad halba elu, Ni-
kitake, halba elu. Lähem ära.

Nikita. No, jäta jutt, istu theed jooko

Anissa. Mis-see siis tähendab, ifake, inimeste es- on häbi. Mille üle ja siis pahandad?

Akiim. Pahandust ei ole müüjälle, mitte mingit, pahandust ei ole, äieti, kuid ainult ma näen, jälle, et ja hukatuse teel oled, äieti, muu poeg, hukatuse teel, poeg, äieti.

Nikita. Kuidas hukatuse teel, seleta äieti?

Akiim. Hukatuse teel, hukatuse teel, algusest otsani oled ja hukatuse teel. Mis ma sulle luul ütlesin?

Nikita. Paljugi, mis ja ütlesid.

Akiim. Ma rääkisin sulle, jälle, wae-
fest lapsest, et ja waele lapsele Marina-
le, äieti, ülekohut teinud oled, üleskut.

Nikita. Nae, mida veel mulle tu-
tatab' ära aja müllust linnu kaga,
see asi on mõõda...

Akiim (agedaks-jaades). Mõõda? äi,
verinas, see ei ole mõõda. Patt, äieti,
peab patust kinni, kifub meiega ühes,

ja sina, Nikitake, oled ära uppunud
 patu liofe. ära uppunud oled ja, näen
 ma, patu liofe. ära uppunud, põhja
 wajunud, äieti.

Nikita. Jstu theed juma ja lori lope-
 tatud!

Akiru. Mina ei wõi, äieti, jälle,
 theed juma. Sest sinu jäleduse pärast on
 mul, äieti, jälkus, hirmus jälkus.
 Mina ei wõi jälle sinuga theed juma.

Nikita. Si... joriseb. aju lauda.

Akiru. Sina oled riikuses nagu wõr-
 gu; wõrgus oled lina, äieti. Ah, Ni-
 kitake, mõtle hinge pääle.

Nikita. Mis õigus sinul on mind
 minu eenas majas noomida? Ja
 mis ja minust äieti tahad? Wõi olen
 mina mõni poisike, keda tulla pidi
 kiskuda wõile? Tänapäev jeda enam
 ei tekta.

Akiru. See on õige, ma olen kuulnud, et
 tänapäev jälle, et ka yfajid kabeinest
 jargitakse, äieti, aga see on hukatuses;

hukatufeko, äieti.

Nikita (pahtaf. t.). Meie elame, ega palu
sinu käest niidagi, aga sina tulid küll
oma hädaga meie juurde.

Akim. Raha? Sinu raha on jääl.
Lähem, äieti, Kerjama, aga sinu raha,
jälle, ei võta, äieti.

Nikita. No jäta. Ja mis-ja ushastad,
tuju rikud. (Kõrjab teda kättpidi tagasi.)

Akim (kiinudes). Lase lahti, mina
ei jää! Pareim magan ööd aia ääres,
kui sinu roojufes. Püü, anna Jumal
andeko! (Läheb ära.)

16. etendus.

Nikita, Akulina, Anisja ja Mitritsh.

Nikita. Läh. lulle!

17. etendus.

Endised ja Akim.

Akim (arab usse). Võta arm pähe,

Nikita. Mõtle hinge pääle! (Ära.)

18. etendus.

Nikita, Akulina, Anisja ja Mitritsh.

Akulina (wõtab käsist). Kas-Kalvan

lisse woi?

(Kõik on wait.)

Mitritsk (wiipe). Oh, Jofand, ste mul-
le patule arimuline! (Kõik kokkusaad.)

Nikita (heidab pingi pääle pikali).

Oh, igaw on, igaw. Akuljka, kus-lis
härmonika on?

Akulina. Härmonika? Nae, mis weel
muelde tuleb! Sa andsid ta ju parandada.

Ma kaldajin thee lisse, joo.

Nikita. Mina ei taha. Kustutage
tuli ära. Oh, igaw on mul, kui igaw!

(Nutab.)

(besriie.)

Nelijas waatus.

Sugis. Ohtu. Kuu paistab. Palk on. Keskel
 eskoda, paremal pool jae elutuba ja "wäras"
 pahemal pool kälmi tuba ja keller. Majas
 on kōnet ja purjus-käraffiniist kumbe. —
 Naabrinaene tuleb ussejast wälja, kuttus
 käega Anissa jagulafi külatädi enese
 juurde.)

1. etendus.

Külatädi ja Naabrinaene.

Naabrinaene. Miko-sis-akulina jagagi
 wälja ei tulnud?

Külatädi. Miko-ta wälja ei tulnud?
 Miko hämmellega wälja tulnud, aga
 ei saawat, nagu kumbe. Tuliwad kofi-
 lafed prunti waatama, temakene aga
 külmast taas pikali ja ei näita oma
 filmagi, siidamekene.

Naabrinaene. Kuidas siis nõnda?

Külatädi. Räägitakse, kwi filmella
 teina kōhu ära teinud.

Naabrinaene. Kas tõesti?

Külatädi. No muidugi. (Sofistab kōrre liige)

Naabrinaene. No? Oi pattu! Aga kofi-
lased saavad ju teada.

Külalädi. Nüüd nüüd saavad teada!
Prijus teised kõik. Ja ajavad rohkem
kaasavara taga. Mis ka kõik tüdru-
kud kaasa viia. Kaks kajakat, hel-
dene, jellikuid kuis, prantsuse sall,
löwendit ka luur hulk, ja raba, rägi-
takse, kaks sada.

Naabrin. Noh, lüin ei ole enam raskasti
hädimeelt. Niisugune häbiagi!

Külalädi. H!... James ise! (Jäävad
wait ja lähivad ettekotta)

2. stendus.

James (tuleb ukse uskojast, luksub).
Rigistama pani. Palaw, mis-kõnnus.
Nätsuke jahutada. (Siisab ja puhkleb)
Ja jumal jeda teab, mis... midagi
nagu ei ole korras, ei tahaks-nagu...
No, ja nagu wänamoos...

3. stendus.

James ja Matrojona.
Matrojona (tuleb ka uskojast). Mina

vaatan: Kus-ijames? Kus-ijames?
 Ja fina, wemas, näe kus... Koh,
 eks ole, Kullakene, Jumalale tänu,
 kõik on nagu olema peab. Kosja jabi-
 tamine ei ole kiitamine. Mina ei ole
 ka kiitama õppinudgi. Et teie nüüd siia
 asja pärast tulnud olete, siis arsku Jumal,
 et eluag tänasfite aga pime on, tead,
 mida harva leidub. Niisugust tüdruku
 on umbes kauda sõida.

James: Nii küll, kui aga raha kabe filmu
 waheli ei jääks.

Matojona: Raha pärast ära räägi. Mis-
 waiminate poolt sai, kõik on alles. Prae-
 gusel ajal ei ole väike aji poolteistjäre.

James: Meie ei murise ju ka mitte. Aga
 imna laps: Jkka nõnda nagu parem
 oleks-tahad.

Matojona: Ma ütlen sulle, James,
 Jula tött: kui mitte mina, mitte eladesi
 ei oleks-ja teha leidnud. Meie jaoks
 Korvulinite poolt ka kuldama, aga
 mina seisin vastu. Aga mis-rahagse

puutub, waid mind uskuda, kui ämis-
ija, ühendagu juurde kingraht, jurema
hakkas, jõe kärsis-ta, et lesta Nikita
majusse wõtata, sellepärast on mind
poja läbi kõik teada, aga raha jagu
akulinale. Tine oleks mind kogu päale
waadnud, Nikita aga maksas kõik
puhtalt wälja. Ega ju rali ei ole, nii
hulk raha.

Jamus. Rahwas ajab raha alla talle
ijast rohkem jäänud. Ega poisi ka loll
ei ole.

Matrjona. Oi, kullakeised; teise käes
näitab kanikas luus; mis oli, see an-
taks ka. Ma ütlen sulle, jata kõik
rehteridamised. Tee kaup kindlaks. Tüd-
ruks on, et lattu jõuud ära.

Jamus. Seda kull. Mille naefega arwa-
me tüdruku kohta ikka ühte: miks-
ta wälja ei tulnud? Arwame, kui on
wiimati haige teine?

Matrjona. Ji... Tüna haige? Tüna
wastu ei ole teist jüri ümberkaudu. Tüd:

üks nagu null - näpistadagi ei saa. Sa
 ju hiljuti nägid, ja tööd teeb kui kuu.
 Matruke kõva kummitsega, see on tõsi.
 Noh, väike usfianguke pinnale õunafes
 ei tee häda. Aga et wälja ei tuleks,
 see tuleb, tead, Kurjast filmast. Aratektid
 on ta. Ja ma tean, kelle lita selle
 walmis meistertas. Teate ju, jaad aru,
 et kosjad on, ja jellepärast tehti haigeko.
 Aga mina tean selle vastu abi. Hom-
 me lõuget tüdruk üles. Sina ära tüd-
 rukku pärast kardad.

James: Noh olgu - kaup on walmis.

Matrojona: No näed, jina juba ära
 enam vastu aja. Ja ära mind ära
 unusta. Mina nägin ka waiwa.
 Sina ära unusta....

Naefe hääl (estkojast): Kui joita, siis
 joita. Kas tuleb juba, Jwan?

James: Kehé! (Läheb ära. Estko-
 jas tungib rahwas, jäidetakse ära.)

4. etendus.

Anisja ja Penjutka.

Anjutka: jookseb cessojast välja
ja kutsus Anisja, Käega näidates,
sisse juurde. 'Mina!'

Anisja (jaält). 'Mida?'

Anjutka. 'Mina, tule liia, meida kuu-
lewad. (Lähel temaga kimini)

Anisja. 'No mida?' Kus Atulina on?'

Anjutka. 'Tema läks äita. Mis ta
jahl teeb, helleksine!' Jumala eest,
ütles, mina ei jena enam karmata-
da. Ma karjun, ütles, kõigest kõrist.
Jumala eest.'

Anisja. 'Ehk ootab. Lase me jaadame
wõõrad ära.'

Anjutka. 'Ah, mina! Tal on nii raske
ja siis vihastab. Asjata, ütles, joo-
wad nad minu liidulid. Mina, ütles,
ei lähe mehele. Mina, ütles, luren
ära. 'Mina, kui ta wüimati ära ei lura-
oi, mina kardan!'

Anisja. 'Ära kardata, ei lura; aga sina
ära tema juurde mine. Tule. (Anisja
ja Anjutka lähewad ära)'

5. etendus.

Mitriitsh (ükski. Tuleb värava juurest
ja hakkab maharaputatud heina
kokku korjama.) Oh, Jofand, oh ha-
lastaja Nikola! Küle on aga väina
lakkunud. On aga haifu teinud. Eesqi
haifid. Aga ei ei taba. ~~haha~~ tühite-
da! Nde, kuidas heinu laiali loopi-
nud! Süia ei joo, ainult tarudivad.
Waataid, terve tületais. Seda haifu!
Just nagu mina all. Wõtku seda!
(Haigutab.) Aeg on magama minna.
Aga tugga minna ei ole kiina Keer-
leb aga mina ümber. On aga faata-
nal lõhn! (Kuulda on ära jõitumist.)
Noh, ära jõituvad, oh Jofand, oh ha-
lastaja Nikola! Haifuwad ka üksi-
teifile rangisid kalla ajada, üks-
teift üle üüna. Aga tühi kää!

6. etendus.

Mitriitsh ja Nikita.

Nikita (itunud). Mitriitsh! Mine
oma ahju päale, ma korjan ise kokku.

Mitritsh. Nu ja; wiska lammas tele.
Noh, kas saatsite ära?

Nikita. Saatsime, aga asjad ei ole
hääd. Mina ei tea mis teha.

Mitritsh. On aga kupatus! Mis liis-
wael, jelleks on ju kaswatufemaja.
Siina jätku teha kes tahes, tema wõ-
tab kõik vastu. Anna kui palju
tahad, ei küsita antakse wael raha-
gi. Mine ainult aruaks. Praegu
on jelle poolegi ugi liikne.

Nikita. Siina, Mitritsh, kui mitagi
juhtub, waata, et ja ühelt ei loo'if

Mitritsh. Mida minne poole, kaosta
jäljed, kuidas-ife tead. Eh, kuidas-ja
minna järle lühed! Tarwis sige tuj-
pa minna. (Läheb haigutades ära)
Oh Jofand!

7. etendus.

Nikita (on kaua wait. Istub see pä-
le). On aga lood!

8. etendus.

Nikita ja Anisja.

Anisja (tuleb wälja). Kus ja sin
liis- eled?

Nikita Sin!

Anisja. Mis- ja istud? Müüd ei ole
aega. Parwis on koke ära wüas.

Nikita. Mis me liis- teema?

Anisja. Ma ütlen sulle mis. Teda
tee.

Nikita. Tõie wõiksite ju kaswatu-
fermajasse, kui midagi on.

Anisja. Wõta ja wü, kui sul hirmu
on. Teatempa tegema oled maiaas. Asja
ära toimutama oledaga nõrk, nagu
ma näen.

Nikita. Mis jäl teha?

Anisja. Ma ütlen, mine keldrisse, Kae-
wa auk.

Nikita. Tõie wõiksite kuidagi wü-
nõnda.

Anisja (järele ahwides). Kuidagi wü-
fi nõnda! Ei saa nagu näha nõnda.
olejad seda aegfasti imõlluma pidanud.
Mine, Kuhu jaadetakse!

Nikita. Ah, lood, lood!

9. stendus.

Endised ja Anjutka.

Anjutka. Hüia, vanasina kuffub.

Pääsil on wist lappo, päris tõesti!

Anisja. Mis ja lood, loogu siin len-

vaja! Kasfipojad kiinnuvad jälle!

Mine tuppa ja maga. Ehk ma tulle!

Anjutka. Hüia, aringavene, tofi, ju-
mala jona...

Anisja (ärgitab hüia). Ma tulle! Et
siin kaitugi siin näha ei oleks.

Anjutka (jassub ära).

Anisja (Nikitale). Mine, tee, mis
kustakse. Ehk muidu, waata! (Läheb
ära.)

10. stendus.

Nikita (üksi, on kausa wair). Oi lood!

Oh, need naised! Hädareff! Olesfid,
ütled, aegfasti selle pääle mõtlema

pidameid. Kunas aegfasti? Kunas

oli aeg mõelda? Kuu, juwel tuli see

Anisja kaela. Noh? Olen mina mõni

munk? Püües luri ära, no ja mi-
 na katjin patu kimmi, nagu kodja
 kokus. Minul liin lüüdi ei ole. Kas-
 wähe nõnda on? Ja nüüd need pulbrid!
 Kas mina talle jeda nõuu andsin?
 Ei, kui mina teadnud oleksin, ära
 oleksin ma ta, lita, siis tapnud. Oles-
 lin tõesti ära tapnud! Pegi mind ka
 weel oma patu teo ofalifeko, raide!
 Ja wastikuks-läks-ta mulle sellest-
 jännast korraft. Nagu mulle emä ja-
 kod ütles, wastikuks, wastikuks
 läks-ta mulle, et silmaga pääle waa-
 data ei oleks faktitud. No kuidas
 ma temaga elan? Ja siis läks meie
 juures... Hakkas-see tüdruk kaela tükk-
 kima. Mis minul? Kui mitte mina,
 siis keegi teine. Säl see nüüd on. Jäl-
 legi, minul ei ole mingit lüüdi. Eh,
 loob... (ystub mõttes) Julged on
 aga need naefed - mida walja mõt-
 lefirwad. Aga mina jeda ei tee!

11. etendus.Nikita ja Matorjona.

Matorjona (tuleb laterna ja labidaga
muure rutuga välja). No mis ja istus,
raagu kana peja pääl? Mis sulle nae-
ne käskis? Tee valmis!

Nikita. Mis te siis teha tahate?

Matorjona. Meie teame, mis teha,
läa sina oma tööga valmis.

Nikita. Mäslite mind liigse.

Matorjona. Mis ja õige mõtled? Ei
tahad kõrvale puigelda? Midagi juh-
tud. Sina muudkui kõrvale.

Nikita. Aga mispugune tegu! Elav
inimeseloom!

Matorjona. Eh, elav inimeseloom!
Mis jääl veel, waevalt hing lees!
Aga kuhu ja ta pained? Mine, wü
kasvatuse majasse, - ära lured ikka,
aga juht laguneb laiali, hakkatakse
laimama ja tüdruks jääb meile
kätte.

Nikita. Aga kui teada saada?

Matrojona. Enas majas, ja mitte
 tüski läbi teha. Nõnda teeme ära,
 et keegi ei nuufutagi. Ainult tee, mi-
 da kafen. Naiste aji, ilma meheta
 ei saa kuidagi läbi. Nah, labidas
 ja roni alla, ja tee ära. Mina näi-
 tan tuled.

Nikita. Mis ma pean ära tegema?

Matrojona (sofistades). Kaeva auku-
 keene. Ja siis toome wälja ja koris-
 tume ruttu ära. Juba ta jälle hüü-
 ab. No mine juba. Mina lähen.

Nikita. Kas ta siis ära luri?

Matrojona. Muidugi luri ära. Ainult
 rutemini on tarwis. Rahwas ei ole
 veel magama läinud. Kuulwad,
 näwad, - neil, raibetil, kõike tarwis
 näha ja kuulda. Kõik on lako-
 ka õhtu mõõda. Aga lina tead mis.
 (annab labida) Rõni keldrisse. Säl-
 nurgas kaeva auk, maa on pehme,
 siis teed jälle kajakko. Maamuld
 ei ätle kellelegi, nagu lehm kellega

lakub ära. No mine süüti, mine, mu
pöög!

Nikita. Mägilite mind liise võtku teid!
Parim lähen ära. Tehke ise nagu tea-
te.

12. etendus.

Ündifid ja Anisja

Anisja (uspe vahelt). No kas ta ära
kaewas juba?

Matojona. No mida ja ära tuleb?
Kuhu ja ta panid?

Anisja. Kätsin riideräbalaga kimmi
ei ole kuulda. Kas ta ära kaewas?

Matojona. Ei taha!

Anisja (kargab pöörases vihas väljas)
Ei taha! Aga vangis-täigad teita
tahab?!... Kohe lähen, ütlen kõik
kordnikule. Üks ots kõik! Kohe
räägin kõik ära!

Nikita (ära kokkudes). Mis ja rää-
gid ära?

Anisja. Mis? Koik räägin ära!

Kes võttis raha? Lina! (Nikita

vaikib.) Aga kes andis kihvli? Mi-
na andsin! Aga lina teadlid, teadlid,
teadlid! Sinuga olin ühel nõudel!
Matrojona. No jäta. Lina, Nikita-
kene, mis ja vastu püssid? Mis-
jäl liis teha? Peab waewa nägema.
Mine, mu marjakene!

Anisja. Waata sinetti, mis juguine
püha! Ei taha! Oled mind küllalt
naernud, mind on küll! Oled küllalt
minu seljas joitnud, mind on minu
käes kord. Mine, ütlen ma, ehk
muuda teen ma!... Säh labidas,
nah! mine!

Nikita. No, ära tüki kallale! (to-
tab labida, aga kahtleb.) Ei taha, ei
lähe.

Anisja. Ei lähe? (Flakkaab Karjama,
Rahwas! Hei!

Matrojona (Katab tema luu käega
kinni). Mis ja! Hulluks-ole! Läänud!
Küll ta läheb!... Mine, mu poeg,
mine, mu pojake!

Arisja. Kõhe karjuni rahva kokku!
Nivita. Saab! Ah, see rahvas. Tekke
 (sis-rutemini! Liik-ta puhas! (Lä-
 heb keldari poole.)

Matrjona. Ja, tuleb ette, mu marjake,
 mõistjad pidu pidada, mõista ka
~~sa~~ tegu varjata!

Arisja (ikka veel ärevuses). On tema
 mind küllalt ühes oma libuga mõ-
 nitanud! Nüüd on küll! Mitte mina
 üksi. Saagu tema ka hinge võtjaks.
 Las tunneb, kuidas see on.

Matrjona. No, no, viha täis! Sina,
 tütrekene, ära vihasta, vaid tafa-
 hiljusefi, kuidas parem on. Mine
 tundma juurde. Küll Nivita toi-
 mitas (Läheb Nivitale laternaga
 järel. Nivita ronib keldrisse.)

Arisja. Just teda käjen ma oma
 patust vädjat ära kagistada. (Jukka
 veel ärevuses.) Mis lugust püna mina
 tundma pidin, üksi Pjotri luid:
 Kõnta väänates. Las saab tema ka

131.
tunda. Mina ei keht ei hooli, ütle-
lin, ei hooli!

Nikita (Keldrist). Näita õige tuld!

Matrojona (näitab) (Arnisjale). Kaewal;
mine too!

Arnisja. Siisja tema juures. Muidu tema,
kaer, lähel veel ära. Aga mina lähen ja
toon.

Matrojona. Waata, ära unusta iistida
õhku muidu teen mina seda. Riit on lül?

Arnisja. Külle ma leian, ma tean,
kuidas. (Lähel ära)

13. etendus.

Matrojona (üksi). Nikita (Keldris).

Matrojona. Kuidas wihale läks, naene!

Mis-ja ka ütled, lähel ka veel pakaks.

Noh, jumalale tänu, las jumbutame

jelle asja des, jääb nagu wits wette.

Taame tüdrukku ilma patuta kaelaft ära

Poeg hakkab rabulikult elama. Majas

ei ole, jumalale tänu, millestgi puudus.

Ei ta unusta mind ka ära. Mis näi

ilma Matrojonata oleksivad? Midagi

ei oleks nad ära mõtelnud. (Keldrisse)

Kas on valmis, pojake?

Nikita (võit valja, pää on näha).

No mis liis? Tõge liis juba! Mis te
vabite? Teha, liis teha!

14. stendur.

Ennised ja Anisja

(Matrjona läheb läve juurde Anisjale vastu. Anisja tuleb lappega, mis rää-
balate (ise on märgitud).)

Matrjona: No kas ristijid?

Anisja: Kuidas meitu? Wägigi wõt-
sin ära, - i asma. (Tuleb ja annab
Nikita kätte.)

Nikita (ei wõta). Siin wii ise alla.

Anisja: Nah, wõta, ütlen ma! (Wis-
kab temale lappe.)

Nikita (püüab kimmi). Elab! Ära ar-
mas, lügu tab! Elab! Mis ma pean
tegu ma?...

Anisja (kipub lappe tema kätte ära ja
wiskab keldrisse). Kägista uutu ära,
liis-i da. (lühkab Nikita alla.) Si-

nu töö, lina tee ka ots-päale!

Matrjona (istub trepiastme pääl).

Tal on hale lüda. Raske on jee tal
waesel. Aga mis ja ikka ära teed!

Tema oma patt kah! (Strisja seifab

keldri es. Matrjona istub eskoja
trepiastme pääl, waatab wahel tema
pääle ja harutab.) Jii! Kuidas-ära

hinnus! Aga mis ja ikka ära teed!

on küll raske, aga määda ei saa. Kuhu
ja ikka pääsed. Kui mätled, kuidas

mõnikord lappi palutakse! Aga, näe,

juunal ei arma, hünnivad kõik

juunult. Nagu näitufeko papiproua..

Siin ei ole teda waja, jinn ta elab.

(waatab keldri poole.) Lõpetas-wift?

(Strisja) No, mis on?

Strisja (Keldrisse waadates). Lina

pani pääle ja istus-ife lina pääle.

Wift lõpp.

Matrjona. ooh! Räämelega ei teeko

pattu, aga mis ja ikka ära teed!

Nikita (ronib wälja, wärioseb kõigest

Kehaft). Elab alles! Mina ei wõi!
Elab!

Anisja. No kui elab, kuhu ja kuis
jookseb? (Tahab teda kinni pidada)

Nikita (Kargab talle kallale). Mine
ära, ära tapan ma sind! (Kaarat
termal käest kinni, teema kifub en-
naft lahti, Nikita jookseb talle la-
bidaga järele. Matrojona kargab talle
vastu, hoiab teda kinni. Anisja
jookseb ettekotta. Matrojona tahab
labidat käest ära wõtta)

Nikita (emale). Ära tapan, sind ka
tapan ära, mine ära! (Matrojona
jookseb Anisja juurde ettekotta. Ni-
kita jääb seisma.) Ära tapan! Kõik
tapan ära!

Matrojona. See on hirmu pärast! Ei
ole wiga, küll läheb mööda.

Nikita. Mis nad minuga teinud
on? Mis nad minuga teinud on? Kui-
das ta kinnus... Kui hakkas minu
all ragisema. Mis nad minuga

kiinus on ... ja clab alles, clab! (vaikis ja
kuulab) Kiinus... Kuule kui kiinus! (joon
jeb kildri juurde)

Matrojona (Arizjale) Läheb, tahab wist ma-
ha matta. Nivita, wistaksid warest laerna.

Nivita (ei wasta, kuulab keldri juures). Ei
ole kuulda. Väitao ainult. (Läheb ära ja
jaab seisma) Kui hakkasidwad konditoid
minu all rägijema! Kr... Kr... Mis
nad minuga teinud on? (Kuuldatak
jälle) jälle kiinus, täespoolest, kiinus.
Mis-see teis on? Ema, ema ae! (Läheb
terra juurde)

Matrojona. Mis, pojake?

Nivita. Ema, emakeine, mina ei wõi
enam. Midagi ei wõi. Ema, kallio, hales-
ta fina minu pääle!

Matrojona. Oh, kuidas-ja ära hirmunud
oleid, jüdamclappurkene. Mine, mine äige,
joo wiina julgufest.

Nivita. Ema, kallio, minuga on, nagu
näha, äfi otjas. Mis-teie minuga teinud
olete? Kui hakkasidwad need konditoid

ragijema, ja kui hakkas kiunuma!
 Anna, mis teie minuga teinud olete?

(Läheb ära ja istub see pääle.)

Matojona. Mine, pojake, joo. Tõepoolest,
 see ajal hakkab inimisel kole. Aga korma-
 ta, tuleb päev ja, tead, lähed paar päeva
 mööda, unustad ära ja ei mõtlegi enam.
 Anna äga, päevine tüdrukut nühke, unus-
 tamine ära ja ei mõtlegi enam. Aga sina
 joo natuke, mine joo. Küll ma koristan
 ise keldris-ära.

Nikita (raputab ummalt üles). Sina jäi
 wiina? Kas õige juua? (Läheb ära. Anis-
 ja, kes keikaleg uskvoja juures seisid, hoiab
 wainides korvale.)

15. etendus.

Matojona ja Anisja.

Matojona. Mine, mine, marjakkene,
 küll ma teen ära, ronin ise keldrisse,
 matan maha. Kuhu ta nüüd selle labi-
 da viskas? (Leiab labida, ronib pooleni
 keldrisse.) Anisja, tule õige lüa, näita
 mulle tead!

Arisaia: Aga mis siis teema?

Matrojona. Ära hirmu ju kõvasti. Käi-
sid talle liiga päle. Ära puutu, tuleb mee-
lemärkusele. Jõhans teinaga, küll ma ju-
ba ise ära teen. Lätosa päne liis. Küll
ma näen. (Matrojona kaob keldrisse.)

Arisaia (uuse poole, kuhu Nikita ära läks).
Kas said nüüd küllalt lusti liisa? Suureli-
ne ja olid, nüüd oota aga, jaad ise tunda,
kuidas see on. Jääd taltfannaks!

16. etendus.

Kändisid ja Nikita.

Nikita (Kargab eeskajast walja keldri
juurde). Oma, ära ää!

Matrojona (pistab päi keldriss walja). Mi-
ga, pojake?

Nikita (kuulab). Ära trata ära, ta elab!

Kas sa ei kuule? Elab! Kuule, kui kiinnub...
Kuule... selgesti...

Matrojona. Kuo ta liis kiinnuda saab?
Sa oled ta ju karkins liffunud. Kõik pää-
kef oled puruko pigistanud!

Nikita. Mis see liis on? (Koiaab kõrvu

Kimmi) Jaska kiunus! See on minu ots!
 Ots! Mis nad minuga teinud on?!.. Ku
 hu ma lähen?!.. (Tõhus trepiastme pääl)

(besriie)

Teisend.

Neijanda waatus 13, 14, 15, ja 16. etendus
afinil wäib järgmist teisendit lugeda.

Teine pilt.

Näitelava nagu esimises waatuses.
1. etendus.

Arjutra (rildest lahti pingil pääl Kaf-
 tani all). Mitritsh (istub seinä ääres
 pingil ja luitsetab).

Mitritsh. Oh, on aga kairu teinud! Jöögne
 neid Jarwik! Jumala wilja maha Kal-
 larus. Tübakagazi ei aja ära. Muudkui
 keerleb aga ninas. Oh, Josefand! Pärwis,
 nagu näha, magama minna. (Läheb
lamibikele juurde, tahab ära käämata.)

Anjustra (Kargab istukile). Wanaija, ära
kustuta ära, paimine!

Mitritsh. Miko ma ei pea kustutama?

Anjustra. Aga kuidas nad ühes kōmaliswad.
(Kuulatas) Kuidas, jälle lakkiswad aita.

Mitritsh. Mis sinul sellega asja! Sinu
käest wabest ei küfita. Keida maha ja ma-
ga. ja mina käänan tuli ära. (Käänak.)

Anjustra. Wanaija, kullakene! Ära kustu-
ta hoopis ära jäta kar wõi hürefilma
muruine, murdu on kole.

Mitritsh (naurab). No hää küll, hää
küll. (Jätub tema kõrvale) Mida on kole.

Anjustra. Ei pea veel kole oluma, wana-
ifake! Kuidas äbi waresles! Pääga peffis-
kasti vastu. (Lojinal) Mina tean ju...
Tunad tahad lappesene lündida... Lündis-
gi wift juba.

Mitritsh. Näe, kus ninatark, wõtku
lind see ja teine! Koike on hul teada tarwis.

Keida maha ja maga. (Anjustra heidab.)
No nõnda. (Katab tema kinni) No nõn-
da. Kui palju tead, lähed. wõtku wanaako.

Anjutka. Kas lina ahju päale lähed?

Mitritšk. No kuhu lina viia? - Jümalakene, kui maatan. Koike temal tarvis teada. (Kaada teada veel kimmi ja tüüpe üles, et minna.) Näe nü, ole pikali ja imaga. (Lähed ahju poole.)

Anjutka. Üks kord karjus; aga nüüd ei kuulda.

Mitritšk. Oh Jofand, oh kalastaja Mikola! Mida ei ole kuulda?

Anjutka. Lappkeft.

Mitritšk. No teada ei ole, no ei ole ka kuulda.

Anjutka. Aga mina kuulmin, Jümalakeft, kuulmin. Nii beledasti.

Mitritšk. Palju, mis ja kuulsid. Aga kas oled ka kuulnud, et ühe niisuguse tüdrukuse, nagu lina, kolimato-kattipani ja witsu andis?

Anjutka. Misugune kolimato?

Mitritšk. A' päris kolimato ise. (Ronib ahju päale.) Oh aga hää ahi täna, Joe. Monus! Oh Jofand, oh kalastaja Mikola!

Anjutka. Wanaija! Sa jääd magama?

Mitritsh. A mis lina liss mötled? —

härmsnikat mängima hakkam? (waikus)

Anjutka. Wanaija, wanaija, ae! Kaewatasse!
Jumala eest, Kaewatasse - kunkid!

Paris-tööri, Kaewatasse!

Mitritsh. Mis sul meelde ei tule Kaewatasse?
Sõõp Kaewatasse! Kes Kaewab? Lehtm
müüstab. Aga lina - Kaewatasse! Mäga, üt-
len ma, muidu kustutata kobe tule ära.

Anjutka. Wanaija, paikene, ära kustuta,
ega ma enam. Jumala eest, ega ma enam.
Mul on hirmu.

Mitritsh. Hirmu? Sina ära kardad midagi,
liss ei ole hirmu. Jff kardab, ja liss hirmu.
ütleb. Kuidas ei pea hirmu olema, kui sa
kardad? Rumal tüdrukakeine - niisugune!

(waikus, - rittikas)

Anjutka (jõhinal). Wanaija, wanaija
ae! Kas magad?

Mitritsh. No mida veel?

Anjutka. Mis sugune see kolimato liss on?

Mitritsh. A paikene. Kui juhtub niisu-

quene, nagu lina - ei maga, waat' lüis-tema
 tuleb kotiga, tüdruk wupsti kotti, ije
 ka lina lise, pääga, tõstab tal färgi-
 laba üles ja wihub aga.

Anjutka. Millega ta lüis-wihub?

Mitritsh. Wiha wõtab.

Anjutka. Aga temra ei näe ju jäl, ko-
 tis.

Mitritsh. Küll ta näeb.

Anjutka. Aga mina hammustan teda.

Mitritsh. Ei, wenna, teda hammustada ei
 laa.

Anjutka. Wanaija, keegi tuleb! Kes-see
 on? Oi, heldeine jakene! Kes-see on?

Mitritsh. Tuleb, lüis tuleb. Mida lina
 lüis? Ma arwan, emä tuleb.

2. etendus.

³ündifed ja Anisja (tuleb lise).

Anisja. Anjutka! (Anjutka teeb na-
 mu magako-ta.) Mitritsh!

Mitritsh. Mida?

Anisja. Mis te tuleft põletate? Mille bei-
 anne külmas taas magama.

Mitritsh. Praegu (ähen alles-magama.
Ma kustutan ära.

Anisja (offib kastis- ja wrijet). Kui tarwis
on, ega ja teda hio ei leia.

Mitritsh. Mida ja offis?

Anisja. Risti offin, tarwis on ära risti-
da. Hoidku jumal, (wreb ära! Jtma risti-
mata! See on ju patt!

Mitritsh. Kuidas muudu, teadagi, tarwis naga
kord ja kohus... Mis, kas leiõsid?

Anisja. Leiõsin. (Läheb ära.)

3. stendus.

Mitritsh ja Anjutka.

Mitritsh. Ah-ah, ma oleksin muudu
nepe oma andmis. Oh, Josef!

Anjutka (Kargab üles ja wärijet). Oo,
wanaisa! ära jää magama! Jumma-
la pärast, mul on hirmu!

Mitritsh. Mida sul hio-hirmu on?

Anjutka. Lapskõne wreb wiff källe ära?
Pädi Arinal risti ka wanaema - (wri-
gi teine ära.

Mitritsh. Sureb ära, maetaakse maha.

Anjutka. Võib olla, ta ehk ei suureksgi, aga
vanaema Matsjona on siin. Ma kuulsin
ju, mis vanaema rääkis, päris tõesti,
kuulsin.

Mitritšk. Mida kuulsid? Maja, ütlen ma.
Tõmba riie üle päa ja asi jääl!

Anjutka. Aga kui ta sama jääs, mina
hakkaksin teda hoidma.

Mitritšk (naisele). Oh, Isjand!

Anjutka. Kuhu näid siis tema panevad?

Mitritšk. Siina panevad, kuhu tarvis.
Si ole siin muure. Maja, ütlen ma. Oota,
tuleb ema - ta sulle näitab! (Waikus.)

Anjutka. Wanaia! Aga jeda tüdrukusest,
kellest sa jutustasid, ei tapetud ju ära?

Mitritšk. Seda? So, sellest tüdrukusest
kai asi.

Anjutka. Kuidas see siis oli, wanaia,
sa jutustasid, et ta leiti?

Mitritšk. Nu ja, leiti.

Anjutka. Aga kus siis leiti? Räägi
meti!

Mitritšk. Nende majas leiti. Tulime

Külasse, sõdadid hakkasivad majused
mööda ümber kolama, unne, seejärel
tööruukene kõhu peäl maas. Tähtsi-
wad tütt waga- teha. Minul hakkas ha-
le, wõtsin teise kätte peäle, aga ei lae-
Pegi unneft raskes; nagu oleks wäs-puu-
ra kaalumid; ja kättega hakkas kinni,
millest aga jaa, ei jaa kuidagi lahti. Noh,
wõtsin ja silitasin peäkest mööda, ikka
peäkest mööda. Aga kare, nagu lül. Sili-
tasin, lilitasin - jäi waikeks. Kätsin
pukkarid mägaks; andsin temale. Aua-
sai, hakkas närima. Mis-temaga teha?
Wõtsime oma juurde wõtsime, hakkasi-
me jõotma ja jõotma, harjus- nii ära, et
wõtsime ühes ühega jõtta kaasa, tuli
ühes miega. Kää tüdrukkene oli.

Anjutka. Kuidas siis, aga ristimata?

Mitritsk. Kes teda teab, Räägiti, et mitte
üna. Ei üna ju miehegu rahwas.

Anjutka. Saksa?

Mitritsk. Siis küll: na kellegi saksa,
afiatlased. Sedajama lugu, mis juudidgi,

aga ka mitte juudid. Poolakate tüügu, aga
 ajatlastes. Kruulastes... Kruulastes, on
 nende nimi. Olen juba ära unustanud. -
 Tüdurukusest aga hakkajime meie Sash-
 kaks-kustuma. Sashka - häa tüdurukuse-
 ne oli. Nae, kõik olen ära unustanud, aga
 tüdurukusest, võtku teda see ja teine, näen
 nagu praegu silmade ees. Seda ainult
 mäletan tervest omaast teemistusest. Nagu
 peaks, mida mäletan, nõnda on tüdurus-
 kuse meele. Piigutab emast mõnikord
 sulle kaela ümber ja lina kanna teda
 Niisugune tüdurukuse oli, et otse kui
 tahad, paremat, andmine pärast ära. Pitt-
 meistri proua võttis kajakutütreks. Ja
 lai asi. Kuidas kahju oli soldatitel!
Arjutska ja liis, vanaija, kui isa, ma
 mäletan, suurem hakkas, lina veel
 meie juures ei olnud. Siis kustus ta Mi-
 kita ja ütles: anna mulle endeks; Mi-
 kita, ütles... ja ise hakkas nutma.
 (Ohkab.) Kui hale kas.
 Mitoitk. Ja ja, nõnda see on, nõnda see on.

Anjutka. Wanaija, wanaija ae! Kuule,
jälle teevad nagu keldris kava. Oi, lina
heldene ifavene, - oh, wanaija, nemad
teevad sulle midagi. Nemad linnaroad
ka ära. Pa on ju väetivene. o-o! (Ka-
tab pää kinni ja nutab.)

Mitritsh (kuulatab). Täepoleff, teevad
seateripu. Jõugu neid farvix! on aga
jead, need naefid! Mehi ei ole küte, aga
inba naefid... Need on nagu mutja ela-
jad, midagi ei karda.

Anjutka (tõuseb istukile). Wanaija, wa-
naija ae.

Mitritsh. No, mida veel?

Anjutka. Hiljuti oli teekäija õed, -
vääkis, et kui väike laps ära sureb,
tema hingekene õffivohu taevasse läheb.
Kas on õige?

Mitritsh. Kes teda teab! Wiff iska
on õige. A' mis?

Anjutka. Et mina ka ära surelin!
(hunnub)

Mitritsh. Sure ära, üks vähem.

Anjutka. Kümme aastani oled veel laps,
hing läheb ehk veel juunala juurde,
pärsast läbed ju vaistku....

Mitritsh. Ja kuidas läbed veel vaistku!
Kas teerakwas inimene ei pea vaistku
minema. Kes teid õpetab? Mida ja näed?
Mida kuulid? Ainult paha. Kind ei ole
küll palju õpetatud, aga midagi ikka-
gi tean, mitte kindlalt, aga ikkagi
mitte nagu külanaafid. Mis on üko-küla-
naene? Selge jopp. Teie lugufid on ve-
nemaal kõik miljonid, aga kõik nagu
mütsid pinnelad - midagi teie ei tea.
Kuidas lehmakatkku lüühetada, kõikfugu
nõidumisi, kuidas laffi kama alla hau-
buda kanda - seda teavad.

Anjutka. Uma kändis-ka.

Mitritsh. Seda p ma ju ütlen. Kui pal-
ju miljonisi teid, nagi ja tüdrukuid on,
aga kõik nagu metsa loomad. Kuidas-
juureks-kasvanud oled, nõnda ka lured.
Midagi ei ole näinud, midagi ei ole kuul-
nud. Mees, see kas wõi kõffis, wõi ka loffis.

juhtumisi, ehk kroonuteenistuses, nagu
 mina, ikka õpib midagi. Aga mida nae-
 ne? Jüuralast ei maha nääkiidagi, ta ei
 tea vieti redest päevagi, mis lugune reede
 see on. Reede, reede, aga küsi, mis lugune,
 - ei tea. Nagu pimedad kutsikad ronivad,
 pääga vastu jõnniku hünikut jookavad.
 Üna rimalaid laulupid, neid ainult tea-
 wad: lali, lala... Aga mis lala - seda
 isegi ei tea....

Arajutka. Aga mina, wanaisa, tean
 "meicifa" pooleni.

Mitrišk. Küll tead palju. Ja ei wõi nau-
 dagi tõe kääst. Kes teid õpetab? Swigus-
 mees wabest jekka ohjatega õpetab. Kü
 palju õpetust fategi. Ma ei tea lugugi,
 kes tõe eest wastama peab. Keskritise
 eest peab wanafoelad, ehk untsiwits was-
 tust andma. Aga teie luguse eest ei olegi
 kellegi kääst wastust nõuda. Nagu ilma
 karjafeta loomad, ülekäte läinud, need
 naesid, kõige lollim inimene tõug! Kõi-
 getühiseim inimene tõug olete teie.

Arjutta. Ja mis-lüis-teha?

Mitritsh. Midagi teha... Tõmba küie üle
pää ja maga. Oh, Jofand! (waikus-
riitfikas.)

Arjutta (Kargab üles). Wanaifa! Kergi
karjub, kellegil on midagi wiga, jumala
est, karjub. Wanaifa, kallid, lüie tuleb!

Mitritsh. Ma ütlen, tõmba küie üle pää!

4. etendus.

Zuidifid, Nikita ja Matrojona.

Nikita (tuleb liise). Mis nad minuga
teinud on? Mis nad minuga teinud on?

Matrojona. Joo, mu marjake, joo wiina.
ära müüd ükka. (õhki wiina wälja.)

Nikita. Arw a, wakest waigistan wänaga

Matrojona. Paga! Jüimefid ci maga. Koh,
joo!

Nikita. Mis see jüis on? Misparast see
leite inelde tuli? Olekfite kuhugi ära
wiinud?

Matrojona (Jofinal). Jõtu, istu lüie, joo
weel, wõi suitseta. Tulewad teised mõtted

Nikita. Kulla emakeene, see on nähtavasti

102
minu ots. Kui hakkas kiunuma, ja kui
hakkasivad need konditsesed ragijema ko-
kr - ma ei ole enam inimene.

Matrojona. Si, ära nüüd hälpi juttu aja!
Muidugi - ää ajal hakkas kole, iga lahe
läheb päew, paar, mõnda, unustad ära ja
ei mõtlegi enam. (Pärib Nikita juurde
ja parib talle käe öla pääle)

Nikita. Mine minult unustale, mis teie mi-
nuga teinud olete?

Matrojona. No, mis ja nüüd unusti, poja-
ke, täpselt. (Wõtab tema käe.)

Nikita. Mine ära minu juurest! Ära
tapan! Mul on nüüd kaks üks puhast! Ära
tapan!

Matrojona. Ah, ah, kuidas ja ära hirmunud
oled! Mine äge magama.

Nikita. Kuidagi ei ole mul minna, kogu-
nuid olen ma.

Matrojona (wanngutab pääd). Oh, oh, lähem
kõrrikan keldris ära; tema istub raskesse,
läheb mõnda. (Lähel ära.)

158.
5. etendus.

Nikita. Mitritšh. Anjutka.

Nikita | istub, nägu kättega kimmi kattes;
Mitritšh ja Anjutka on wait kui (võnnud).
Kiinub, täpselt, kiinub, kuule...
Selgesti. Pa matab tema maha, tõesti
matab maha! (Joovsleb ukse pääle.) Anna,
ära matab, ta elab!...

6. etendus.

Äändised ja Matrjona.

Matrjona tuleb tagasi, (sofistades). Mis-
ja nüüd, Kristus-olgu sinuga! Mis sul
kein (ilmis) ei ole. Kus ta pis- elada saab,
Kein luurekesed on ju ära purustatud.

Nikita. Anna veel viina! (Joob.)

Matrjona. Mine nüüd, sojake! Jääd
magama, ei ole midagi.

Nikita (juisab, kuulatab). Elab alles, ...
Kuule... Kiinub. Kas- ja ei kuule?

Matrjona (sofinaal). Aga ei.

Nikita. Kulla emake! Minu lu on ot-
jas. Mis teie minuga teinud olete? Puhu
ma lähen? (Joovsleb toaft välja; Matr-

jona temale järele.)

7. etendus.

Mitritsh, Anjutka.

Anjutka. Wanaifa, Kullakene, Tasikkene, nad on tema ära kagistanud!

Mitritsh (pahaselt). Maga, ütlen ma! Ah, lina, wotku lind see ja teine! Ma sulle wihaga! Maga, ütlen ma.

Anjutka. Kulla wanaifake! Keegi wotab mine õlgadest kimmi, wotab õlgadest, kappadega wotab! armas wanaifa, päris tõesti, ma tulen üles. Kulla wanaifa, laje mind abju pääle! Laje mind, jumala päraft... wotab õlgadest... wotab... aa!
(joorfeb abju juurde.)

Mitritsh. Ah, kuidas tüdruksuse ära liirnutanud — on aga lead, need naigid, joo-gu neid jarwik! No, roni liis!

Anjutka (ronib abju pääle). Aga lina ära ära mine!

Mitritsh. Kuhu ma lähen? Roni, roni!

Oh jefand, oh püha Mikola! püha Maarja!... Kuidas tüdruksuse ära liir-

mutanud. (Katab teina kinni) Lina,
narrivene, tõepoolest, narrivene!...
ära hirmutanud, teie kurjategijad,
võtku teid see ja teine!...

(besriie)

Wies waatus.

Rehi. Kõige uo wiljakunik, pakemal pool
rehealune, par pool reheküün. Küüni vä-
rav on lahti, värawal on olgi näha; ta-
gapool paistab õu, ja küüla on laulu ja
mängu. — Tee-rada pidi lähewad küüniff
mööda toa poole kaks tüdrukut.

1. etendus.

Kaks tüdrukut.

Epim. tüdruk. No kas näed, kuidas läbi
sainu, jaapaidgi ei määrunud ära, läbi
küla on aga wilets - porine... (Jääwad
seisma ja pühivad olgedega jalgu.)

Äf. tüdruk (vaatab õlgede peäle ja näeb midagi). Mis see liis siin on?

Teine tüdruk (näeb). See on Mistritsk, nende lülame. Näe, kuidas täis-joonud!

Äf. tüdruk. Tä ei joonud ju?

Teine tüdruk. Täni paraja päevani, nagu näha.

Äf. tüdruk. Wanta emiti, ta on, nagu näha, liis õlgede järele tulnud. Näe, kaselgi käes, ja selle juures magama jäänud.

Teine tüdruk (kumalatab). Jätkka weel kaasita-wad. Ei ole wiff weel ära ommistatud. Akre-lina, räägiti, ei olla kulumudgi.

Äf. tüdruk. Minu ma rääkis, - ei minna häärnelega. Wõorasija olla punnitud, muudu ei oleks eladesgi läinud. Mis tema üle kõik korati.

L. etendus.

Ändised ja Marina (jõuab tüdrukutele järele).

Marina. Pere, tütarlapsed!

Tüdrukud. Pere, kädike!

Marina. Kas pulma, kullakõrsed?

Äf. tüdruk. Juba mäada. Niifama, waatama.

Matrojona. Kustuge äige minu wanaameest,
 Terijoni, Pujewist. Tunnete küll?

Äf. tüd. Miks ei tunne! On wiist peigime-
 hele segulane?

Marina. Kuidas müütu, minu pereme-
 hele wenna poeg, peigimees.

Terine tüd. Miks ja siis ise ei lähe? Põlme,
 ja ei lähe.

Marina. Ei ole lusti, tüdruk, ja ei
 ole ka aega. Tarwis joita. Meie putna
 tulla ei tahtnudgi. Meie tahtsime
 kaartege linna minna. Jäime hobest
 sõotma, kustujiswad aga minu wana-
 mehe liipe.

Äfim. tüd. Kelle juures te siis peatafi-
 te? Fedorõtšhi juures?

Marina. Terina juures jah. Mina jii-
 san liin, liina aga, kallio, kustju minu
 wanaameest. Kustju ta wälja, trükkine.
 ütle: liinu wanaamoor, Marina, käätsis-
 joita, jeltfilised pamewad juba hobupiid'iste.

Äf. tüd. Noh, hää küll, kui ja ise ei lähe.
 (Püdurukud lähewad terada mööda õue

pool. Kuultu on (aulu ja mängu.)

3. stendus:

Marina (üks, jääb mõtetesse). Minna ei oleks juuragi, aga ei ole lüsti, sest ma ei ole teda juba seft ajast jaadix enam näinud, kui ta mind maha jättis. Teine aasta. Aga waataksin oma filmaga, kuidas ta oma Anisjaga elab. Jõimehed räägiwad - ei jaada läbi. Anisja on kange, oma jõmiga. Tuletas mind wiff nii mõnigi kord meelde. Tähtis - hää elu pääle jaada. Wahetas minu wastu ära. Noh, Josefand temaga, mina kirjja ei pea mees. See kord oli muidugi meel paha. Ah, walu oli. Aga nüüd on igemestgi üle läinud, ära ununenud. Aga waataksin hää meelega teda... (Waatab üle pool, näeb Nikitat.) Ännä! Mida ta (is) (ia) tuleb? Wõi ütlesivad tüdrukud talle? Mida ta (is) külalistest juurest ära läks? Ma lähen ära.

4. stendus:

Marina ja Nikita (tuleb esiti pää longus- ja katega veheldes ja jõimeb midagi)

Marina ja mislegu me tufame!

Nikita (näeb Marinat, tunneb ära). Ma-
rina! Kallis jobu, Marinakene! Mida
sina siin?

Marina. Tulin sinna vanatühe järele.

Nikita. Miks ja siis pulma ei tulnud? Oles-
sid waadanud, olessid minni üle näerunud.

Marina. Mida mul siis naurda? Tulin
peretühele järele.

Nikita. Eh, Marinakene! (Pahast tema
ümber kinni wõtta)

Marina (pahast taganeb). Sina, Nikita,
see siis jata. Mis oli, see on mööda. Tulin
peretühele järele. Kas on teie juures woi?

Nikita. Wana uega ei pea siis meelde tuleta-
ma? Sa ei luba?

Marina. Mis wanaast ajast weel meelde tu-
letada. Mis oli, see on mööda.

Nikita. Ja teda ei saa enam tagasi, kus ole?

Marina. Ei tule ka tagasi. Aga mis ja siis
ära laskid? Peretühe, ja lähel pulmanast ära.

Nikita (istub alg. De pääl). Miks ma
ära laskin? Eh, kui sina teaksid ja tun-

neksid! Jgaw on mul, Marina, nii igas,
 et parem päevavalget ei näeks. Konjini
 laua tagant wälja ja lätlin ära, lätlin
 inimeste hulgast ära, ainult et mitte
 kedagi näha.

Marina (läheb talle lähemale). Miks siis
 nõnda?

Nikita. A' jellepärast, et mina ei liues ega
 juus ega magadesgi jeda ei unusta. Oh,
 paha on mul, nii paha! Ja kõige enam
 paha on mul, Marinake, et mina üksi olen
 ja kellegagi mul oma mured lahutada ei ole.
Marina. Jätma mureta, Nikita, ei saa ik-
 kinas ära elada. Mina nutfin pää tüdjast
 ja läks nõnda.

Nikita. Sina räägid endis teft aegadest,
 wanast asjast. Eh, sõber! Sina nutsid pää
 tüdjaks, aga minu kord on nüüd käes!

Marina. Aga kuidas siis nõnda?

Nikita. A' jellepärast, et mulle kõik mi-
 nu ole wastik on. Jfe olen enesle was-
 tik. Eh, Marina, ei mõistnud ja mind
 kinni hoida, mind häwitajid ära ja

ifennaff ka! Mis; Kas ja mõni elu on!
 Marina (seisab küüsi juures, nutab ja loial
 nuttu tagasi). Mina oma elu üle ei kaeba,
 Nikita. Minu elu anna Jumal igaskele.
 Mina ei kaeba. Punnistajin jekord oma
 wanaimele kõik üles. Ardis-nulle on-
 oks. Ja ei tee ettekeiteid. Mina oma elu
 üle ei paha. Wanaimees on. Waguine
 ja minu vastu hää, mina katan ja se-
 lein tema lapsi. Tema ka üoiab mind. Mis
 mul kaewata on? Naagu näha, Jumala
 taktimise. Ja jinnu elu nüüd? Sina elad
 rikkuses...

Nikita. Minu elu!... Ei Tahr putina se-
 gada, muudu wotakjin nõõri, näe, selle.
 (Wotab õlgese seest nõõri kätte) Ja wis-
 kaskin üle selle tala jäät. Ja filimuse
 seaskin hästi lähedaks ja roniskin
 tala pääle, ja pääga tise. Näe, mis
 minu elu on!

Marina. Jäta järele, Jumal sinuga!

Nikita. Sa arwad, ma teen nalja?
 Arwad, ma olen purjus? Mina ei ole purjus.

Minu pääle ei mõju enam üningi. Waid
mure, mure on mind ära jõõnud. Puhka
tõõ teigi, nõnta on mind ära jõõnud,
et üksigi aji enam armas ei ole! Oh, Mari-
nake, nii palju ma elu elafingi, mäletad,
kui raudteed sinuga aife aega wistjini.

Marina. Siia, Nikita, ära ajata, kus wa-
lutab. Mina olen nihe naene ja sinul
on ka naene. Minu patt on andeks an-
tud, aga wana aaja ära pöördutai...

Nikita. Mis ma liis pean oina pidamega
teginna? Kuhu ma lähen?

Marina. Mis ja pead teginna? Naene on
sül, ära leihi kinnusta, waid hoia oma. ar-
mastafid anisjat, liis-armasta ka.

Nikita. Oh, see anisja mul, mõru koirohi,
ainult nagu halb hein on ta mulle jal-
gale ümber hakkanud.

Marina. Naene on naene, ... Kuid mis
jäl wairda. Mine parem küllaliste juur-
de ja kutsu mulle mees liia.

Nikita. Oh, kui ja kõike aaju teardid, ...
Kuid mis-jäl kõnelda!...

5. stenDus.

Nikita, Marina, tema mees ja An-
jutka.

Marina mees (tuleb õuest, punase näoga,
suurus). Marina! Perenaine. Wanaa
Siin eted woi?

Nikita. Täält liinu perenaine tulebgi,
hüüab lend. Mine!

Marina. Aga lina?

Nikita. Miina? Miina püütan liin
natuke. (Keidab alguse päle.)

Marina mees. Kus ta liin on?

Anjutka. Näe, jäl, õnne. Küüni
kõrval.

Marina mees. Mis ja seifid? Tule pulma!
Pererahwas käewad sul tulla, tahke olla.
Pulm seifid kobe ära lähene ka meie.
Marina (lähed mehele wastu). Ei oleko
nagu lusti!

Marina mees. Tule, ütlen ma. jõud klaa-
sike, seowid Petruhhale kelmide õnne.
Pererahwas panewad pahaks, aga meie
jõuanne weel kõik asjad ära kiendata.

(Wõtab Marinal ümber kinni ja lähed
ühes temaga vaarudes ära.)

b. stendus.

Nikita ja Anjutska.

Nikita (kõneleb üles ja istub algide
pääle). Oh, sain teada näha, pakemaks
läks. Kui palju oli oligi, kui temaga. Asja
ees, kuist taga, olen oma elu mõttega sa-
nud; olen oma jää ära mänginud. (Kei-
tab pikali) Mis minust saab? Ah!... Tema
kene, maa, awa emast!

Anjutska (näeb Nikitat ja jookseb tema
juurde). Jaa, jaa! Sind õhustaks.
Kõik andsiwad juba oma õnnistuse, ris-
tiifakad. Põhjana, andsiwad oma õnnis-
tuse ja pahanõuavad.

Nikita (unjele). Mis minust saab?...

Anjutska. Mis sul on? Mis ja jääl räägid?

Nikita. Midagi ei räägi ma. Jäta mind
rahule.

Anjutska. Jhakine! Lähme sinuti! (Nikita
vaikib, Anjutska seab teda kätapiidi.)
Päät, tule õnnistust andma! Põhjana,

sahandavad, vannuvad.

Nikita (tõmbab kae ära). Jätka mind ra-
kule!

Anjutka. No, tule nüüd ikka!

Nikita (ahwardab teda ohjaga). Mine
minema, ütlen ma! Ma lulle!

Anjutka. Siis jaadan ma emma! (jookseb
ema)

7. etendus

Nikita (üksi, tõuseb üles). No, kuidas
ma lähen? Kuidas ma võtan jumala
suju kätte? Kuidas ma vaatan sulle
silmi? (Heidad jälle pikali.) Oh, et aus
maa jero oleks, lähemini liige! Ei näeks
mind inimuse, ei näeks mind kedagi.

(Põuseb jälle üles.) Aga mina ei lähe...

Uingu nad põrgu! Ei lähe! (Tõmbab
laapad jalast ja võtab nööri, teeb sil-
muse ja viskab kaela.) Näe, nõnda!

8. etendus

Nikita ja Matrojona

Nikita (näeb emma, võtab nööri kaest
ema ja heidad jälle alguse peäle).

Matrojona (joosfeb juure rühuga teina
juurde). Niihita! Niihita ae! Kas-
näe, häältgi ei tee! Niihita, mis sul
luis on, wõi oled purju jäänud! Tule,
Niihitake! tule, mu marjake! Rakwas
ei jona ära seõata.

Niihita. Ah, mis teie minuga teinud ole-
te? Ma ei ole enam inimene!

Matrojona. Mis ja nüüd? Tule, pojake,
anna, nagu kord ja kohus õnnistus ja
mine kõrvale. Rakwas sotab ju.

Niihita. Kuidas ma annan õnnistuse?

Matrojona. Peadagi kuidas. Wõi ei tea ja?

Niihita. Tean, tean. Aga kellele ma õn-
nistuse annan? Mis olen ma teinuga
teinud?

Matrojona. Mis ja teinud oled? Wadada,
mida unelma sulitama hakkab! Keegi
ei tea: mitte kikku ega kakku ei teata.
Ja tüdruk ise läheb.

Niihita. Kuidas ta läheb?

Matrojona. Peadagi, hirmu pärast läheb.
Aga läheb. Ja mis luis teha? See kord

oleks pidanud mõtlema. Aga nüüd ta
 vastu panma ei tahi. Ja kofilastel ei
 ole ka midagi pahaks panma. Waatafi-
 wad tüdrukut kaks-korda ja raka on
 tal ka käes. Koik nagu kord ja kokus.
 Mikita. Aga mis-keldris on?

Matrjona. Mis-keldris? Kapstad, jee-
 ned, kartulid, ma arwan. Mis-jellest, mis-
 mööda, veel meelde tuletaba?

Nikita. Kämmulega ei tubitaks-ka meelde.
 Aga mina ei wõi teifiti. Kui hakkavad
 hõtted tulema, siis koke kumlen. Oh, mis-
 teie minuga teinud olite!

Matrjona. No, mis-ja'nd, Laespoolest,
 wigurid?

Nikita (Käänab ümalt näo pääle).
 Oma! Ara piina minis. Minul on, näe,
 jett jaadik!

Matrjona. Aga peab. Juba müidugi
 lorijed rahwas ja nüüd ifa lähelära, ei
 tule; ei julge õnnistuffa. Koke
 hakkavad meistatama. Nii pea, kui
 araks-lähed, koke hakkavad aru jaama.

ära kardda inimestele filmi waadata,
keegi ei pea wargaks. Aga kardas kummi,
sattus karu kätte. Koige päält, ära tee
wäljagi, ära araks- löö, poisj, muidu
saawad jeda Kergemini teada.

Nikita. Eh, elite mind liise inäsinud!

Matrojona. Saab, lähme! Tule ja anna õnnis-
tus; kõik nagu kord ja kobus ja aji otjas.

Nikita (lambas näo pääl). Minna ei wõi!

Matrojona (inisele). Mis tal müüdon? Kõik
aeg nagu mitte midagi ja äkki... ärated-
tud, nagu näha. Nikita, tõuse üles! Waa-
ta, jaält tuleb ka Anisja, on külalised
linnapaika jätnud.

9. stendus:

Endised. Anisja.

Anisja (wälja ehtinud, näoff punane, na-
tuke purjus). Kuu hää kõik on, inä-
ke! Kuu hää, tore! ja kuidas rahwas
rahul on! Kuo ta liis- on?

Matrojona. Siin, marjake, liin. Alguse
pääle pikali heitnud ja pikutab aga. Ei
tule.

Nikita (waatab naese pääle). Ja, ka purjus!
Waatab, lüda lähel halvaks. Kuudas ja
terraga elad? (Käänab näo pääle). Japan
ta weel kord ära! Halvemaks lähel!

Anisja. Nae, kuhu, olgege liise roinimü!
Kas wiin maha wottis? (Naerab) alla
piknutakkim ka liin sinuga, aga ei ole
aega; lähme, ma wiin liud liisp. ja
kuudas kõik majas hästi on! Room wa-
data. ja hämmasina! Naesid mängivad,
nü ilufasti! Kõik on purjus, kõik on
nü auufasti, nü hästi.

Nikita. Mis on hästi?

Anisja. Putm, lõbris putm. Kõik mi-
imesed ütlevad, harwa olla niisugust pul-
ma. Nü tore, nü häa on kõik. Tule
süsti. Lähme ühes... ma olen joonud,
aga ma wiin liud. (waatab käest kimmi)

Nikita (tõmbab käe jälkusega ära).
Mina üksi. Küll ma tulen.

Anisja. Mida ja põnnitfid? Kõik hävad
oleme ära näinud, wahellegajast oleme
lahki, da aga ja ole roõmus! Kõik

nii aumjasti, korrapäraft. Ma olen nii
 rõõmus, et ütelda ei oska. Just nagu
 Aleks. ise veel kard finnie mühele läinud.
 Si! Kui rahul rahvas on! Koik täna-
 wad. Ja pulmalised on kõik lugupetud.
 Jwan Moisejtšigi kardniku jääd ka.
 Ka jooksiwad tulle.

Nikita. No, siis istu nende juures,
 misa ja lüa tulid?

Astrisja. Ja, ja, tarvis on minna. Kõiks
 see muudu kõlbab, pererahvas ära läinud
 ja külalised üksi jätunud. Ja kõik nü lugu-
 petud külalised.

Nikita (tõuseb piisti, korjab älekorred
 riiete päält ära). Minge müüd, ma tulen
 ka kobe!

Matrojona. Õõfime kagu kukub päewafest
 käest üle. Mind ei kuulunud, aga naise
 järele läks kobe. (Matrojona ja Astrisja
 lähewad ära.)

Matrojona. Kas-tuled woi?

Nikita. Kobe tulen. Minge teie, ma tu-
 len järele. Tulen, aivan oma ännistuse...

176.
(Naesed jääwad seisima.) Minge... minna
tulenejärele. Minge ometi. (Naesed lähe-
wad ära.)

Nikkita (waatab neile järele, mättes).

10. stendus.

Nikkita (üksi, siis Mitritsh.
Nikkita (istub ja wõtab jalad lahti).
Oodake minu, kui lähen! Mis weel! Teda
ei ole, teie otfige, kas tala küljer ei ole.
Tien silmuse lahti, hüppan tala päält
lisse ja otfige siis! Ohjad, näe, liinongi
(jääb mõttesse) Ma kannaksin ära,
algu mis tahes muu, kannaksin ära.
Uga ta on, waat liin, siinaino on ta, kui-
tagi ei saa wälja wõtta. (waatab üksijel-
mi äue poole.) Nagu tagasi tuleb. (Teeb
Anisjat järele) Hää, kui hää kõik on!
Pikutaksin linuga! - Oh, lina wana
nakk! Neh, kallista siis mind, kui
tala küljest maha wäetakse. Üks ots!
(Haarab nõori, wenitab seda.)

Mitritsh (purjus, tõuseb üles, ei unna
nõori). Ei unna. Kellelegi ei unna. Jje

toon. ütlesin, et olgi toon - ja toon. Ni-
kita, sina? (Naarab, ah, kawat! Kas
kuiid olgede järel?

Nikita. Anna noor lina!

Mitritja. Ei, sina kannata! Mind
saatjivad mehed. Kull ma viin... (Tou-
leb jalgade päale hakkab olgi kokku kaa-
pina, kuid waarub, ajab jälle äigeks ja
kukub lõpuks maha.) Perra voit. üle
jai...

Nikita. Anna muuti ohjad lina!

Mitritja. ütlesin, et ei anna! ah, Ni-
kita, minul oleja, nagu seapõsas!
(Naarab.) Ma armastan lina, aga minul
oleja. Sa waatad, et ma purjus olen.

Aga minu pärast võtku lina kawat! Sa
arwad, mind on lina tarvis?... Sina waata
eiige minu pääle! Minna olen unterwitse!

Põru, ja ei oska ütelda: Keisertinna

Majestäti kõige suure Grendäri polgu
unterohwitser. - Keisrit, isamaad olen

~~tablita~~ truusti ja anna teeninud. Aga
kes ma olen? Sa arwad, minna olen sõja

178.
mees? Ei, mina ei ole sojamees, mina
olen see kõigevämmane inimene, waeuelaps
olen ma, eksinud inimene olen ma. And-
lin lootuse, et ei joo. Nüüd hakkasin
juustetama... Mis, ja arwaa, ma kardan
lind? Oota enne. Kedaagi ei kardata ma.
Kui joo, siis joo. Kaks nädalat
hakkasin nüüd ardeks-paluma: sõin
weega kartulid. Wiimse hilbu kuni
ristini joo kõik ära, mütsi joo
ära, pilkti panen panti, ja kedaagi ei
karda! Polgu peksti mind, et ma ei
jooks! Lõkkujivad, lõkkujivad... Mis,
kas joad veel? Küjivad. Joo, ütlen
mina. Mida meist karta; nüfugune
olen mina! Misfugune olen, nüfugu-
feko juunal lör. Andlin lootuse, et ei
joo. Ei joomud. Nüüd hakkasin jooma,
joo! Ja kedaagi ei kardata! Lest ma ei
waleta, waid nagu olen... Mida meist
karta, pagan? Säh, ütlen, nüfugune
ma olen! Mulle rääkis üks papp.
Kurat-see päris-kütteleja ise! Kui hakkad,

ütled, kütlina, Kõbe lööd araks. Aga
nii pea, kui araks lööd inimeste es, nii
teina, jarmiline, Krapsti (inust kinni
ja wirutab, kuku ije fadab. Aga et mi-
ra inimisi ei karda, on muil kerge el-
ga. Ma dewastan talle habemise, wanda
lõmbajalale, teina jarmaha eendale! Mi-
dagi ei tee ta muulle ära! Noh, wõta,
hannimusta!

Nikita (lööb risti ette). No olen mina
küll, taepoolest! (Wistab nõori ära)
Mitritsh. Mida?

Nikita (taupib pusti). Ja ütled, ei ole
tarwis inimisi karta?

Mitritsh. On küll asjad karta! Pagan!
Sina waata neid äge jarmas. Kõik
ühelt taigraft tehtud, üks-kõhust pak-
lem, teine peenem; nii palju wahet on-
gi. Näe, keda weel karta. Wõtku neid
jee ja teine!

4. stendus.

Nikita, Mitritsh ja Matrojona (tulbõuest)
Matrojona (hüüab). Kas tulid juba?

Nikita. Oh! ja, on ka parem nõnna!
Lähem! (Lähem sine poole)

(besiie)

Teine pilt.

Näitelava muutus. Äärmise vaatuse tu-
ba on rahvast täis, kes lausuvad kaga is-
tuvad ja seifavad. Bes-nurgas on Akulina
peigmehega. Lava pääl on jumalakuju
ja liid. Wõrraste külgas on Marina
arna mehega ja Kordnik. Naesid laula-
wad laule; Anisja jagab wiina. Laulud
waikivad.

1. stendus.

Anisja, Marina, Marina mees,
Akulina, peigmees, woorimees, Kord-
nik, Koojafobitaja, peimpois, Matr-
jona, Külalised ja rahwas.

Woorimees. Kuu foita, liis foita, ega
kirix lähedal ei ole.

Peimpois. Karmata ameti, wõorasija

annab innistuse. Aga kuhu ta siis jääb?
Anissa. Tuleb, koke tuleb, kullakehed!
 Jooge veel klaasikene, ärge tehke häbi!

Kosjafobitaja. Mida siis nüü kauda? Mis-
 ajast juba ootame!

Anissa. Pa tuleb. Koke tuleb. Pöetut^{ga}
 ja Lühruk ei saa üega juuksepalmitat
 ära palmida, kui siin on. Jooge, kulla-
 kehed! (Pabub viina) Koke tuleb. Män-
 gige veel, tükke, jeni kauda.

Woorimees. Koik laulud juba ära lauldud
 oovates. (Käesid laulavad. Laulu ajal
 tulewad Nikita ja Akim (isse))

2. etendus.

õudised. Nikita ja Akim.

Nikita (hoiab Akimil käest kinni ja
 üppab teda ühe ette). Tule, isa, il-
 ma sinuta ei saa!

Akim. Ei jalli ma, äiti, jälle....

Nikita (naesteli). Jätke järle, jääge
 wait. (Waatab toas ümber, Kas koik
 jäl on.) Marina, Kas siin oled?

Kosjafobitaja. Tule, wõta kuju, anna

2
 tunnistust.

Nikitä. Osta, arina aega! (waatab
 ümber) Akulina, kas liin oled?

Kosjafobitaja. Mida ja rahwast nime-
 pidi läbi küpid? Kus ta pis-peab ole-
 ma? Mis sugune ümber ta on...

Anisja. Heldeine ifake! Ta on ju pal-
 jajalu.

Nikitä. Jja, ja oled liin? Waata minu
 pääle! Kuulge, ristirahwas, teie olete
 kõik liin, ja mina olen liin! Tääl
 ma olen! (Langeb põlvile.)

Anisja. Nikitakene, mis lül on? Oh,
 minu waeue pääwene!

Kosjafobitaja. Täb lül tükk!

Matrjona. Ma ütlen ju, liiga palju wä-
 na jonnid, muidagi! Tule meeliniärklusele,
 mis ja miid? (Tahawad teda üles-
 tõsta, tema ei pane kedagi tihete,
 waatab enese ette.)

Nikitä. Ristirahwas! Mina olen
 küidlane, tahan üles tunnistada.

Matrjona (weab teda õlgapidi). Mis

ja niid, kas ja arust ära olid? Kulla:
kefed, ta on pääft Jegafeks (äimud, tar-
wis teda ära wia.

Nikita (lühkab tema otaga koorale).
Lase mind! äga lina, ifa, kulla! -
äfinemü äfi! Marina, waata lina!
(Kumardab tema ette maani ja
lõuseb üles) Ma olen linnas tüdla-
ne, lubasin linn naefeks wotta, petfin
lind ära! Ma petfin linn, jätfin linn
maha, anna mulle Jumala nimel
andeks! (Kumardab jälle maani)

Anisja. Mida ja lara? Kuhu see
kõlbab? Mida keegi ei küfi! Lõuse
üles, mis ja milled!

Matroona. O-oh, ta on ära tektud!
Ja kuidas see tulnud on? Tä on hai-
ge. Lõuse üles, mis ja tükja lobifid?
(Pämbab teda.)

Nikita (raputab pääd). Ära puutu!
Anna andeks, Marina! Ma olen
linn es-pattu teinud, anna Jumala
nimel andeks! (Marina katab näo

Kätega Kimmi, vaikib.

Anisja. Põuse üles, ütlen ma, mis ja
mõttad! Meelde tuletava hakkab!

Jäta tembutamine. Häbi! O! mi-
nu waene pääkene! Paris pööras ko-
lainud!

Nikita (toukab naese ära, pöörab
akulina poole). Akulina! nüüd rää-
gin ma sinuga! Kuulge, ristirab-
was! Ma olen karjategija! Akulina!
Ma olen sinu ees-kuulane. Sinu ifa
ei lurnud mitte loomulikk^u lurnia.
Pa kihwtitati ära.

Anisja (Karjatab). Minu waene pää!
Mis ta nüüd?...!

Matrojna. aruft segas ko-lainud ini-
mine! Wügeta sueti ära!

Rahwas Eiginob, tabab teda Kimmi
wotta.

Kim (hoiab Kätega tagasi). Pidage!
Kie, lapped, jälle, pidage, sieti!

Nikita. Akulina, mina kihwtita-
lin ta ära. Amra mulle Jumala

nimed andeks!

Akulina (kargab üles). Ta valetab!
Ma tean, kes!

Kosjafobitaja. Mis ja nüüd? Sina
istuh paigal!

Akim. Oh Jofand! Patt, patt...

Kordnik. Võtke ta kinni. Ja jaatke
wallavanem üia, ja tunnustaja!
Parwis-protokoll teha. Sina, tõuse
üles, tule üia!

Akim (Kordniku poole). Sina, õige,
jälle, helidate nõopitega, jälle, õi-
ge, kannata. Lase ta, jälle, räägib.

Kordnik (Akimile). Sina, vana-
mies, waata, ära walele tüki. Mina
pean protokollile tegeema.

Akim. Eh, lina, jälle. Osta, ütlen
ma. Protokollist, jälle, ära kõnele,
õige. Sina, jälle, juunala kohus...
inimene tunnustab patlu üles, aga
lina, jälle, protokoll...

Kordnik. Wallavanem üia!

Akim. Lase juunala kohus- lõppeda,

sieti, siis, sieti, lina, jälle, tee, mis
 linnu kokus, sieti...

Nikita. Veel olen ma sinu vastu,
 apulina, luult patta teinud, ma
 petsin (ind ära, - anna mulle
 Jumala nimel andeks! (Kumar
jaab tema ette maani)

Apulina (kõuseb laua tagant üles).
 Laps mind, mina ei lähe mihke!
 Tema käsiskis mind, aga nüüd ei
 lähe.

Kordnik. Korda, mis ja ütlesid!

Nikita. Oodake, Kordniku ifand,
 laske ma räägin ära.

Akim (vaimustusega). Räägi, laps,
 räägi kõik ära, - üida jaab kerge-
 maks. Tunnista Jumala ees üles,
 ära kardada inimugi. Jumal on pää-
 asi, Jumal. Tema.....

Nikita. Ma kihvotitapin ifa ära, jaat-
 jin tütre hukatuse visse, mina
 koer. Minul oli tema üle võimust,
 ma surmaksin ka tema lapse ära.

Akulina. See on kofu, kofu...

Nikita. Keldris- kagistafin tema
lapse laudaja ära. Istufin tema
paale... kistufin... ja tema konda-
kefed ragisufinwad... (Nutab) Ja mat-
lin maad lise. Mina tegin, mina
üksi!

Akulina. Walatab. Mina käskefin...

Nikita. Ära lina mind kaitse.
Mina ei karda niid kesagi. And-
ke mulle andeks, ristirahwas! (Ku-
maridat maani.)

(waikus.)

Rorõnik. Kõitke ta kinni! tee
pulu on, raquraha, aurjalai-
nid. (Rahwas ligineb wõõdega.)

Nikita. Karmatage, aega on...
(Kumaridab ifa ceo maani.) Wina-
ifa! Anna ka lina minule, patu-
jelle, andeks! Ja ütlesid mulle juba
hakatufis, kui ma seda patutööd
algafin, ja ütlesid mulle: "Küüneke
jäi kinni, terve lind on kadunud."

Mina, koer, ei kuulanud liina fona, ja
tuli, nagu ja ütlesid! Anna mulle au-
daks, Jumala nimel!

Skim (vaimustusega). Jumal annab
audaks, (üdamelappuke!) (Wotal tema
imbert kinni) Sa ei kalastanud iseene-
sääl, küll Jumal liina pääl kalas-
tab! Jumal! Tema!

3. etendus.

Endised ja wallawaneem.

Wallawaneem (tuleb (isse). Pünnistajaid
on siin ifegi küllalt!

Kordnik. Kuulame kobe üle (Nikita
kõidetakse kinni)

Skulina (tuleb tema juurde, jüfals
talle kõrwale). Ma tahan tätt ütelda.
Kuula ka mind üle!

Nikita (kinni kõidetatult). Tääl ei ole mi-
nagi üle kuulata. Kõik tegin mina
üksi. Minu nõu ja minu tege. Wiige,
kuhu teate. Rohkem ei ütli ma mi-
nagi....

(Esirüie.)

